Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği'nin aylık yayın organı
•
1 Ocak 1987
Yıl 2, Sayı 21
Fiyatı 1,- DM

SOL BİRLİK

1987'de birlik ve mücadeleyi daha da yükseltelim!

DİSK davasında mahkeme rejimin kararını açıkladı

■ DİSK ve üyesi sendikaların yurtdışındaki yöneticileri, DİSK'in kapatılması ve yöneticilerinin cezalandırılmasını protesto ederek mahkemenin kararını siyasi bir karar olarak nitelediler. DİSK'li yöneticiler yaptıkları açıklamada uluslararası kamuoyunu DİSK'le dayanışmayı yükseltmeye çağırdılar.

Açıklamanın tam metni 3. sayfada

Cunta, 11 Eylül 1980 gecesi DİSK'in yöneticilerini gözaltına aldı. 12 Eylül'de DİSK ve bağlı sendikaların kapısına kilit vurarak, Türkiye sendikal hareketine ilk ağır darbeyi indirdi. Başta genel başkan Abdullah Baştürk olmak üzere DİSK'li yöneticiler ve militanlar günlerce işkence tezgahlarından geçirildi.

DİSK ve bağlı sendikaların yöneticileri, bir yılı aşkın bir süre tutuklu kaldıktan sonra, 24 Aralık 1981'de **"savaş hali hükümleri"** uygulanarak mahkeme önüne idam talebiyle yargılanmak üzere çıkarıldılar. O dönemin askeri savcısı Süleyman Takkeci, daha mahkeme başlamadan önce, DİSK'lilerin idamla yargılanacağını açıklamış, Abdullah Baştürk ve arkadaşlarının gözaltında oldukları süre içinde kendilerine yapılan işkenceleri anlatan dilekçelerini dava dosyasından çıkarmıştı.

DİSK'in **"karar günü"** öncesi, 17 Aralık 1986'da, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mükerrem Taşçıoğlu, meclis kürsüsünden şunları söylüyordu: **"12 Eylül öncesinde o kafası kopası sendikalar, hakları kötüye kullanmasalardı, şimdi yasalar bu durumda olmazdı." "Kim o sendika?"** sorusu üzerine de Taşçıoğlu **"Madem sordunuz söyleyeyim, DİSK, bizim siyasi tercihimiz bu. O kadar bileğin yetiyorsa git değiştir."** diye cevap verdi.

24 Aralık 1981'de başlayan DİSK davası tam 5 yıl sonra, yani 23 Aralık 1986'da bu siyasi tercih yönünde sonuçlandı. İstanbul 2 Numaralı Askeri Mahkemesi, DİSK ve bağlı sendikaların kapatılmasına ve 264 DİSK'linin 10-15 yıl arasında değişen hapis cezalarına çarptırılmalarına oybirliği ile karar verdi.

Askeri mahkemenin bu kararı hukuksal dayanaktan yoksundur. DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk ve diğer DİSK yöneticilerinin defalarca vurguladıkları üzere, DİSK davası siyasi bir davadır. Yine diktatörlüğün insan-

Devamı 7. sayfada

Grevlerle dayanışmayı yükseltelim

1982 Anasasıyla görünürde tanınan ama özünde birçok kısıtlama ile fiilen kullanılamaz hale getirilmiş, yok edilmiş olan grev hakkı, işçi sınıfının harekete geçmesini engelleyemedi. Yasal engeller, Evren-Özal faşizminin baskı ve tehditleri ile Türk-İş yönetiminin işçilerin yıllardır hiçbir sınır tanınmadan çiğnenen haklarına sahip çıkmaktaki isteksizliği, tüm bu zorluklar işçi sınıfı tarafından aşılmaya başlandı.

18 Kasımda Otomobil-İş sendikası 2650 işçinin katılımıyla Netaş'ta grev başlattı. Grev yeni yıla girilirken 44. gününü doldurmuş bulunuyordu. Otomobil-İş yöneticileri yaptıkları açıklamada; telefon santrallerinde yarım kalan işlerin PTT teknisyenlerince tamamlandığını ve böylece de devletin grev kırıcılığı yaptığını açıkladılar. Yine kasım ayında greve çıkan Laspektim-İş sendikasına üye 630 işçinin İzmit Pirelli'deki grevi sürüyor. Laspetkim-İş sendikası, 17 Aralıkta İstanbul Bakırköy'deki Derby Lastik Fabrikalarında 1200 işçinin katılımıyla grev başlattı. Yeni yıla girerken grev sürmekteydi.

Ağaç-İş sendikası da İstanbul Kartal'da kurulu Sunta Tahta Sanayii T.A.Ş.'de 30 Aralık günü 220 işçinin katılı-

Devamı 7. sayfada

Zor ama doğru bir yol

Geçtiğimiz yılın en önemli gelişmelerinden birisi ara seçimlerde, diktatörlük partilerinin oylarındaki belirgin gerilemeydi denilebilir. Antidemokratik bir ortamda yapılan bu seçimler, sınırlı sayıda ilde, sınırlı sayıda seçmenin katıldığı bir seçim oldu. Ama 1986 ara seçimleri bir genel seçim kadar anlamlıydı.

Halklarımız, 1980'den bu yana iktidara el koymuş olan generallere, onların **"politikacılarına"** kendi gönül rızasıyla **"evet"** demedi. Yalnızca zorbalıkla, hile ve şaşırtma yöntemleriyle, dayatma ile sonuç alabildi diktatörlük. 1986 ara seçimleri ise artık böylesi yöntemlerle de **"halkın desteğinin"** diktatörlük tarafından kazanılamayacağını gösterdi. 1986 ara seçimleriyle bir kez daha kanıtlandı ki, ne 1982 Anayasası, ne cumhurbaşkanı, ne dayatmayla iktidar olmuş ANAP, halkın onayını, desteğini almış değillerdir. Hükümetin ve rejimin hiçbir meşruiyeti yoktur.

Bundan ne sonuç çıkıyor? Halkın desteğine sahip olmadığı bir kez daha açıkça ortaya çıkan rejimin niteliği değisti mi? Hayır! Henüz böyle bir sonuçtan söz edilemez. Gerçı şimdi diktatörlüğün karşısındaki güçler önceki yıllara göre daha derli toplu, yığınlar daha cesaretlidir, kimi kazanımlardan sözetmek mümkündür, ama ne kazanımlar henüz sağlam bir güvenceye kavuştu, ne de halkın haklarını geri aldığından, serbestçe kullanabileceğinden sözedebiliyoruz. Bütün bunlar ancak halkın sahip çıkacağı, kararlılıkla savunacağı bir demokratik ortamda olabilecek şeylerdir.

Diktatörlük seçim sonuçları ile daha da zayıfladı. Ama ayakta duruyor. Şimdi diktatörlük, yapmayı kafasına koyduğu, planladığı adımlarını atmakta daha aceleci davranıyor. Örneğin ABD emperyalizminin elini kolunu serbest bırakmak, Türkiye'nin elini kolunu ise zincirlemek için Savunma İşbirliği Anlaşması'nı onaylıyor. Borç hanesini, bağımlılığın çözülmesi güç bir halkası olarak sıkılamak, borçlu ülkeler sıralamasında Türkiye'yi yukarılara çıkarmak için vargücüyle çalışıyor. Ceza yasası elden geçiriliyor, eksik gedik tamamlanıyor. Türkiye'nin geleceğinin tam olarak ipotek altına alınması için ne gerekiyorsa hepsi, diktatörlük ve onun hükümeti tarafından yapılıyor. Hem de hızla...

Bütün bunlara karşılık, demokrasi isteyen güçlerin

Devamı 7. sayfada

SOL BİRLİK

Öğrencilerin direnişi sürüyor

Yeni öğrenim yılının açılışıyla birlikte üniversite öğrencilerinin yükselen eylemi diktatörlüğün yeni saldırılarına karşı direnerek sürüyor.

Öğrenciler geçtiğimiz aylarda derneklerinin öncülüğünde YÖK yasasının 44. maddesine karşı geniş bir kampanya yürütmüşler ve çeşitli eylemlerle seslerini kamuoyuna duyurmuşlardı. Şimdi diktatörlük öğrencilerin başarılı eylemlerinin ardından, çeşitli yöntemlerle gençlik hareketini yalnızlaştırmaya, bölmeye ve geriletmeye yönelik bir saldırı başlatmış bulunuyor. Öğrencilerin haklı eylemini 'anarşi', öğrenci derneklerini ve dernek yöneticisi öğrencileri 'gizli örgüt' faaliyeti yürütme suçla-

Devamı 7. sayfada

SOL BİRLİK AÇIKLAMASI

SİA Feshedilmelidir

Kapalı kapılar ardında ABD Savunma Bakan Yardımcısı Richard Perle, Başbakan Özal ve Genelkurmay yetkilileri arasında sürdürülen SİA pazarlığı, içeriği bugüne kadar kamuoyundan gizlenen eski anlaşmanın 5 yıl daha uzatılmasıyla bağlandı. Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki ABD üslerinin statüsünü belirleyen **"Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması"** konusunda, ABD ile sözde bir anlaşmazlık içinde görünen Evren-Özal yönetimi, içeriği hala gizli tutulan bir **"ek mektup"**la SİA'nın 1990 yılına kadar uzatılmasını kabul etti.

Hükümet ve ordu üst yönetimi, Türkiye'yi sosyalist ülkelerle çatışma politikasında, Ortadoğu'ya yönelik savaş planlarında bir **"ileri karakol"** olarak gören Reagan yönetimi ile anlaşarak ihanetlerine yeni bir halka eklediler. Bu ikili kölelik anlaşmasıyla halklarımızın güvenliği ABD'nin eline resmen teslim edilmekte, ülke yeni maceralara sürüklenmektedir.

Topraklarımızdaki Amerikan üslerinin kullanımını düzenleyen bu anlaşma bağımsızlığımız ve güvenliğimiz önünde büyük bir tehlikedir. Ülkeyi bir ağ gibi sarmış olan üslerde Amerikan savaş uçakları komşularımıza yönelik savaş provaları yapmakta, topraklarımız Amerikan savaş planlarına açık hale gelmektedir.

SİA'nın yenilenmesi görüşmeleri sırasındaki gelişmeler dahi bu üslerin hangi amaca hizmet ettiğini açıkça gösteriyor. Libya topraklarını bombalayan F-III uçaklarının kalktığı İngiliz üssü, ABD'nin İncirlik'teki üssüyle aynı statüdedir. Yine, beş Amerikan üssünde nükleer bomba atabilen uçakların yanına nükleer silah depoları kurulması planı Orta Avrupa'dan sökülecek bazı nükleer silahların topraklarımıza yerleştirilmesi planı komşu, Suriye'ye karşı kışkırtılan kampanya boyunca Incirlik Üssüne ABD savaş uçaklarının yığılması ve tatbikatları, topraklarımızdaki Amerikan üslerinin hangi amaçlar uğruna kullanılabileceğinin somut örnekleridir. SİA yürürlükte kaldıkça Türkiye savaşa sürüklenme tehlikesiyle yüzyüzedir.

SİA'nın uzatılması barış ve demokrasi saflarında derin bir nefret uyandırıyor, geniş güçler ikili kölelik anlaşmasıyla ülkenin yeni ve tehlikeli maceralara sürüklenmesine karşı çıkıyor. Şimdi barış ve demokrasi güçleri çok daha aktif olmalı, SİA'nın feshedilmesi için mücadeleyi yükseltmelidirler.

Sol Birlik bu uğurda mücadele eden herkesi destekleyecektir.

Türk-İş Kongresi yapıldı

Türk-İş 14. Genel Kurulu 22-28 Aralık tarihleri arasında toplandı. 400 delegenin katıldığı genel kurul sonunda 152 oyla Şevket Yılmaz yeniden genel başkan olurken, demokratik muhalefetin başkan adayı olarak ortaya çıkan, sınıf bilinçli işçilerin ve sendikacıların da desteklediği Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Cevdet Selvi 140 oy aldı. Türk-İş yönetimindeki en Amerikancı kesim yönetimden uzaklaştırıldı.

Genel kurulda delegeler 12 Eylül rejimini ve onunla bütünleşen ANAP hükümetini eleştiren konuşmalar yaptılar. DİSK'in kapatılması ve yöneticilerinin cezalandırılması genel kurulda protesto edildi. Genel kurul, hak ve özgürlükler üzerindeki yasakların kalkmasını isteyen ve 1987 yılını eylem yılı olarak ilan eden bir sonuç bildirgesini oybirliğiyle kabul etti.

Yazısı 2. sayfada

Şimdi, Türkiye işçi sınıfı, 1987'yi eylem yılı ilan eden Türk-İş Genel Kurulu'ndan sözüne uygun iş bekliyor

Türk-İş'in 14. Genel Kurulu 22-28 Aralık tarihleri arasında toplandı. Şevket Yılmaz, toplam 400 delegeden 152'sinin oyunu alarak yeniden Türk-İş genel başkanlığına getirildi. Demokratik muhalefetin genel başkan adayı olarak ortaya çıkan sınıf bilinçli işçilerin ve sendikacıların da desteklediği Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Cevdet Selvi, beklentileri aşan bir şekilde 140 oy aldı. MHP'nin Genel Yönetim Kurulu üyesi ve Türk-İş içinde **"hareketçiler"** diye bilinen grubun lideri, Türk Metal-İş sendikasının Genel Başkanı Mustafa Özbek ise 104 oyda kaldı. Yılmaz'ın **"hareketçi"** eğilimle uzlaşacağına ilişkin tahminler gerçekleşmedi; aralarındaki sürtüşme daha da arttı.

Türk-İş'in 14. Genel Kurulu'nda Ş.Yılmaz'ın listesi tümüyle seçilirken, Mustafa Özbek'in desteklediği 12 Eylül rejiminin hükümetlerinde bakanlık yapan Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide, 120 oyda kalarak görevden uzaklaştırıldı. Sadık Şide'nin yanısıra CIA'nın kontrolünde, sendikacıları avlamak için faaliyet gösteren AAFLI'nın maaşa bağladığı mutemet adamı Kaya Özdemir yönetimden uzaklaştırıldı. Genel Mali Sekreter Ömer Ergün yeniden seçilemedi. Böylece 5 kişiden oluşan Türk-İş Icra Kurulu'nun genel sekreter de içinde üç üyesi değişmiş oldu.

Genel kurulun en öne çıkan politik içeriğini, 12 Eylül rejimin ve onunla özdeşleşen partisi ANAP'ın yoğun ve ağır bir eleştiri yağmuruna tutulması ve işçi hakları için sürekli eyleme geçişin gereğinin dile getirilmesi oluşturdu. Öyle ki, 12 Eylülcülerle uzlaşanlar da içinde hiçbir sendikacı, diktatörlüğe hedef alan bu eleştirilere açıkça yanıt verme, göğüs germe cesaretini gösteremedi! **"Hükümet istifa!"**, delegelerin büyük bir çoğunluğunun seslerini birleştiren bir slogan olurken; şimdi de bu anayasaya **'evet'** dermiydiniz, diye sorulan bir soruya delegeler tek bir ses halinde **"hayır"** diyerek yanıt verdiler.

Genel Kurul devam ederken, İstanbul 2 Nolu Askeri Mahkemesi, 6 yıldır süren DİSK ve bağlı sendikalar davasında ceza yağdırdı. 264 DİSK'li yönetici, 10-15 yıl arasında ağır hapis cezasına çarptırıldılar. DİSK'in ve bağlı sendikaların kapatılmasına karar verildi.

DİSK'e ilişkin bu karar, Türk-Iş Genel Kurulu'nda geniş yankı yaptı. Şevket Yılmaz, askeri mahkemenin aldığı karardan duyduğu üzüntüyü dile getirirken, ilerici ve demokrat sendikacılar açıkça tepki gösterdiler. Başından beri 12 Eylülcülerle uzlaşan çok küçük bir azınlık, DİSK'e düşmanlık yapmaya bu karardan sonra da devam etti.

Türk-İş 14. Genel Kurulu, oybirliğiyle bir **"Sonuç Bildirgesi"** kabul etti. 1987 yılını eylem yılı olarak ilan eden bu bildirgede **"Kişinin dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve özgürlüklerini kullanmasına sınırlar koyan hükümler anayasadan çıkarılmalıdır... Basın ve yayın özgürlüğünü sınırlayan idari denetimle ilgili hükümler kaldırılmalıdır. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının özün ortadan kaldıran ve adeta bu hakkı kullanılmaz hale getiren anayasa ve yasa hükümleri değiştirilmelidir"** denilmektedir. Bildirge, 2821 ve 2822 sayılı Sendikalar ve Toplu-İş Sözleşmesi Grev ve Lokavat Yasasının derhal yürürlükten kaldırılması gereğine dikkat çekmektedir.

Genel kurulun sonuç bildirgesinde Türk-İş'in eksiksiz, kesintisiz, özgürlükçü, demokrasiye dayanan, halkın çıkarlarını sermayenin çıkarlarından üstün gören, işsizliğe, enflasyona, hayat pahalılığına son verecek programları benimseyen, çalışanlardan yana politikaların oluşturulup, uygulattırılması için aktif mücadele vereceği belirtildi. Bildirgede sendikaların ve sendikal mücadelelerinden dolayı yargılanmaların ve mahkum edilmelerin sendikal hak ve özgürlüklerle bağdaşmadığına da yer verildi.

1987 yılının örgütlü ve ilkeli bir Türk-İş için eylem yılı başlangıcı olacağı belirtilen bildirgenin sonuç bölümünde, yeni seçilecek yönetime eylem takvimini belirleme görevi verildi.

Türk-İş 14. Genel Kurulu'nda, 12 Eylülcülere satılmışlığın simgesi haline gelen genel sekreter Sadık Şide ile Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz birbirlerini çok ağır bir dille, yolsuzluk ve ahlaksızlık yapmakla suçladılar. Sadık Şide, olay ve tarihlerle kendi başına hükümete gitmeyi düşünmediğini, İcra Kurulu'nun ve Yönetim Kurulu'nun kararları ile görevlendirildiği için gittiğini anlattı. Şevket Yılmaz bu açıklamalara karşılık olarak **"karar defterini senin eline nasıl teslim etmişiz? Karar defterindeki bütün isimleri okusaydın o zaman mertlik olurdu... 27 tanesini niye okumadın?.."** Karşılıklı yuh ve küfürler içinde konuşmasını sürdüren Yılmaz, Amerikan sefirini yemeğe kendisinin davet ettiğini, ülke çıkarlarına uygun düştüğü için bunu yaptığını söyledi.

Genel kurulda konuşan delegelerin büyük çoğunluğu, Türk-İş'in şimdiye kadarki geleneksellleşmiş mücadele anlayışıyla bugünkü sorunları çözemeyeceğini, köklü bir değişikliğe gitmek gerektiği üzerinde durdular.

Yeniden Türk-İş genel başkanlığına getirilen Ş.Yılmaz kamuoyuna yaptığı açıklamada **"Sonuç bildirgesini açıkladık. 1987'nin birinci ayından itibaren yapılması gerekenleri tarihleri itibariyle ortaya koyacağız... 1987 yılının eylem yılı olacağını ilan ediyoruz"** dedi. Cevdet Selvi kongreden sonra Şevket Yılmaz'ı kutlayarak kendisine şunları söyledi: **"... Bundan sonra unutmayınız ki, işçilerin, emekçilerin, memurların, tüm çalışanların gözleri bizim üzerimizdedir. 1987 yılını eylem yılı olarak ilan ettik. Bu mücadelede elimizden ne gelirse yapmaya çalışacağız. Ancak bundan sonra yapılacak grevlerde işçi, sendikasının yanısıra Türk-Iş'i de yanında görmek istiyor."**

Türk-İş 14. Genel Kurulu'nun sadece seçim sonuçlarına takılıp kalmamak, sendikal hareketin mücadele yolu üzerindeki engelleri kaldırmak, Türk-İş içindeki değişme ve gelişmeleri zamanında ve doğru olarak görmek ve kavramak için, Türk-İş'in 1983'teki genel kurulunun kimi özelliklerine yeniden dönüp bakmakta yarar var.

Anımsanacağı gibi, Türk-İş'in 1983 genel kurulunda Şevket Yılmaz'ın başında olduğu sağ, uzlaşmacı eğilim ile **"hareketçi"** eğilim ittifak kurarak, demokratik muhalefetin en küçük bir çıkışına olanak tanımamak için elden geleni yapmışlardı. MHP'li Agah Oktay Güner'in onur konuğu olarak katıldığı o genel kurulda, Şevket Yılmaz kürsüden, **"Ben sosyal demokrat sözünün kullanılmasına izin vermem"** diyerek kendisini sosyal demokrat olarak niteleyen delegelerin konuşmasını önlemeye çalışmıştı. Yine Türk-İş'in 1983 Genel Kurulu raporunda "12 Eylül öncesi dönemde DİSK yaptığı sorumsuz ve kanunsuz eylemlerine Türk-Iş topluluğunu da çekmek istemiştir. DİSK'in bir takım militanlar tarafından yönlendirilen eylemleri işçilerin ekmek kapısı olan işyerlerini tahrip etmeye kadar varmıştır." deniyordu. Genel kurulda Sadık Şide, bütün tepkilere karşın listeye alınarak yeniden seçilmişti. 1983 genel kurulunda, örgütlü olmasa da, demokratik muhalefet, varlığını Şevket Yılmaz'a verilen 160 boş oyla ortaya koymuştu.

Ne var ki belirtilen koşullarda seçilen Türk-İş yönetimi dahi, bazı şeyleri yapmaya mecbur edildi. Balıkesir, İzmir, Eskişehir miting kararları açık ve kapalı salon toplantıları, "ara seçimler" sırasında alınan eylem kararları, uzlaşmacı çizginin değiştirilebileceğini gösteren somut örnekler oldu.

Bu kısa karşılaştırma, genel kurul sonrasında atılacak adımları saptamada yanılgıya düşmemek için tutulması gereken ana halkayı göstermektedir: Türk-İş'in şimdiye kadar ki uzlaşmacı çizgisini değiştirmenin, onu daha kararlı konumlara çekmenin olanakları var mıdır? Bu soruya açık ve doğru yanıt verilmeden yapılacak eleştiriler, değiştirici ölçülere varan bir ağırlığa sahip olamaz. Sendikal hareketin bugün karşı karşıya bulunduğu temel ve güncel sorunlarına da yanıt veremez.

Bize göre, Türk-İş 14. Genel Kurulu'nda ortaya çıkan demokratik muhalefetin çeşitliliği ve genişliği, Türk-İş'in uzlaşmacı çizgisini değiştirmenin onu daha kararlı konumlara çekmenin olanaklı olduğunu göstermiştir. Ama muhalefetin bu çeşitliliği ve genişliği beraberinde daha geri çizgilerde bir ittifaka dönüşme tehlikesini de getirmektedir. Bu nedenle Türk-İş içindeki demokratik muhalefetin mücadelesi ve sendika içi sorunlara yaklaşımı, bundan sonraki gelişmelere yön vermede başlıca etmen olacaktır.

Türk-İş'in 14. Genel Kurulu'nda, Türk-Iş tarihinde ilk kez bir eylem platformunun -yetersizlikleri olsa da- karara bağlanması, Şevket Yılmaz'ın başını çektiği sağ eğilimin "hareketçiler"le uzlaşmaması ve en Amerikancı sendikacıların tasfiyesinin sağlanması olumlu gelişmelerdir. Kuşkusuz, eskiye göre nitel bir değişme, yani Türk-İş'i eski Türk-İş olmaktan çıkartan bir durum sözkonusu değildir. Ama durum **"eski tas eski hamam"** da değildir. 14. Genel Kurul, demokratik muhalefetin mücadelesini kolaylaştıracak olanakları çoğaltmıştır. Asıl altı çizilmesi gereken nokta da budur.

Demokratik muhalefet, ortaya çıkan bu olanakları değerlendirme ve daha da geliştirip çoğaltma becerisini gösterdiği ölçüde, sendikal hareketin birliğini gözetmeyen, bölünmelere yol açan yanlışlıkların önüne geçebilir, daha gei çizgilerde ittifakların oluşmasını engelleyebilir.

Demokratik muhalefetin savaşımı ve tutumu, tabanın kararlılığını ve örgütlüğününü yükseltme yönündeki yeteneği Türk-İş'in geleceği üzerinde belirleyici bir rol oynayacak, etkili olacaktır. Eğer demokratik muhalefet doğru bir çizgide, programa dayandırılmış bir çalışmayı yürütemezse, örgütlülüğün sürekliliğini sağlayamaz ve geliştiremezse, 14. Genel Kurul'un ortaya çıkarttığı olumluluk, her zaman terse dönebilir.

O halde, demokratik muhalefet nasıl ve hangi yolla kendisinden beklenen bu görevlerin üstesinden gelecek? Açıktır ki, sadece eleştiri yaparak, kendilerinin şimdiki yöneticilerden daha iyi olduklarını savunarak, solculuklarından söz ederek, önde duran, kararlı ve soluklu olmayı gerektiren, engebelerle dolü yol katedilemez.

Demokratik muhalefet bu yolu, ancak örgütlülüğünü ve etkinliğini bir programa bağlayarak, programını fabrikaarda ve işyerlerinde tartışnaya açarak yürüyebilir, sonuca gidebilir.

Bize göre bu program şunları içermelidir:

Birincisi, genel demokrasi mücadelesine bağlanmadan sendikaların ekonomik ve demokratik haklar mücadelesinde başarıya ulaşamayacağıdır. Bu yüzden, cunta anayasasının değiştirilmesi hedefi bir bütün olarak ele alınmalıdır. Bunun yanısıra, Sendikalar, Toplu Sözleşme ve Grev Yasaları ile öteki anti demokratik yasaların değiştirilmesi öngörülmelidir. Sendikal demokrasinin önündeki bütün engeller temizlenmelidir.

İkincisi, sendikal hak ve özgürlükleri kazanma mücadelesinin bir parçası olarak DİSK'in yeniden çalışması ve yöneticilerine teslim edilmesi, hakkındaki davaların derhal durdurulması için mücadele edilmelidir.

Üçüncüsü, toplu sözleşmeler merkezi bir koordinasyon içinde değerlendirilmeli ve yönetilmelidir. Çalışma sürelerinin azaltılması, izin sürelerinin arttırılması, işyerlerinin demokratikleştirilmesi, reel ücretlerin yükseltilmesi vb. gibi hedefler, toplu sözleşme politikasının belirlenmesinde ana ögeler olmalıdır.

14. Genel Kurul delegeleri, inandırıcılığı kaybolmuş yöneticilere söz ile iş arasındaki birliğin gerekliliğini hatırlattılar.

Şimdi, Türkiye işçi sınıfı, 1987'yi eylem yılı ilan eden Türk-İş Genel Kurulu'ndan gerçekten bu sözüne uygun düşecek eylem yapma kararlılığı bekliyor. Daha önce de söylediğimiz gibi, eylem, sendika içi sorunlar da dahil, bütün sorunların çözümünde anahtar olmaya devam ediyor.

CİHAN ERDEM (PPKK)

DAHA GÜÇLÜ BİR ALTERNATİF İÇİN

Türkiye ve Kürdistan halkları, 1987 yılını da faşist diktatörlük koşullarında karşıladı. Kurumlaşmış olan 12 Eylül rejimi, varlığını hâla sürdürüyor. Diktatörlüğün 6 yıllık uygulaması ve rejime karşı baş gösteren muhalefet, 12 Eylül yönetimini aşındırmış ve zayıflatmıştır. Özellikle işçi sınıfının ve emekçi halklarımızın gelişen muhalefeti karşısında kimi yeni manevralara baş vurmak zorunda kalan diktatörlüğün, ciddi anlamda gerilediğinden pekte söz edilemez. Ancak ülkelerimizdeki gelişmelerin, yeni olanaklar yarattığı, yaratmaya da devam edeceği gerçeğini görmezlikten gelemeyiz.

80 lı yılların Türkiyesinin koşulları ile şu anda içinde bulunduğu koşulların aynı olduğunu, değişmediğini söyliyemeyiz. Diktatörlük, kitleleri kontrol altında tutabilmek için, depolitzasyondan fuhuşu yaygınlaştırmaya dek, her türlü yola baş vurdu. Fakat herşeye rağmen kitleleri kontrol altında tutamadı. 28 Eylül ara seçimlerinin de gösterdiği gibi, diktatörlüğün kitle desteği birhayli zayıflamıştır. Başlangıçta kitlelere hakim olan sesizlik ve umutsuz bekleyiş havası çoktan dağılmış, yerini umut dolu mücadele ruhunun gelişmesine terk etmiştir.

Aydınlar, bilim adamları, yazarlar ve sanatçılar, 12 Eylül rejimine karşı daha aktif bir tutum alıyor. Üniversite öğrencilerinin demokratik istemleri, kararlı gösterilere dönüşerek kabarıyor. İşçiler, kitlesel protesto ve yürüyüşlerden sonra, yasalarla kullanılamaz hale getirilen grev hakkını, eylemleri ile fiili olarak kullanılır hale getirmeye çalışıyor. Ekonomik grevler giderek siyasi mücadeleyle birleşme eğilimini taşıyor. TÜRK-İŞ'in 24. Genel Kurulu, nitel bir değişikliği sağlamadığı halde, TÜRK-İŞ'i eski konumundan daha ileri bir konuma götürdüğü ve demokratik muhalefetin nedenli güçlendiğini göstermesi bakımından dikkat çekici olması gerekir. Kürdistan'da Kürt halkının ulusal demokratik muhalefeti hergeçen gün daha da gelişip güçleniyor.

Faşizme karşı gelişen halk muhalefetine rağmen Sosyal Demokrasi, diktatörlüğe karşı tutarlı bir politika izliyemiyor. Zaten faşizme karşı mücadelede sosyal demokrasiden tutarlılık beklemekte safdillik olur. Kendi içinden çıkan kimi radikal çıkışları da boğmaya çalışıyor. Demirel tayfası, sözde 12 Eylül rejimine karşı bir yandan "sol"culuk yapıp, sert demagojilerle oy toplamaya ve alternatif olmaya çalışırken, diğer taraftan da cuntayla uzlaşma yollarını aramaktan geri durmuyor.

Devrimci demokratik güçler, henüz kendi aralarında anti-faşist güçlü bir birlik oluşturabilmiş değiller. Kısa bir sürede de böyle bir birliğin kurulmasının ne yazık ki belirtileri mevcut değildir. Şu anda SOL BİRLİK dışında anti faşist ileri ve ciddi bir birlikten de söz edilemez. O halde görev, anti faşist demokratik muhalefeti örgütlemek için bu birliği daha çekici ve güçlü bir yapıya kavuşturmaktır.

SOL BİRLİK'in kendi dışındaki güçlerle birlikte iş yapma arzusuna, bu konudaki iyi niyet ve samimi yaklaşımına rağmen, katılım yönünden güçlenmemesi, çekici bir gelişme göstermemesi, bir eksiklik olarak değerlendirilebilir. Bu Güç Birliği'nin iki yıllık deneyimini nedenli iyi değerlendirebilirsek, hata ve eksikliklerimizi ne kadar iyi görebilirsek, birliğimizi o kadar çok geliştirebiliriz. Demoktarik Güç Birliği Programını, biraz daha geliştirmek mümkündür. Bu program uğruna, mücadelenin ağırlık merkezini ülkelerimiz zeminine kaydırdığımız ve gerekli mücadele araçlarını yarattığımız oranda anti faşist mücadelede çekici, etkileyici bir merkez haline gelebilir ve daha güçlü bir alternatif oluşturabiliriz. Yurt dışındaki mücadeleyi, bu ana halkaya bağlayarak zafere doğru ilerleyebiliriz. Aksi halde sonuç alıcı olamayız.

Bu yol, tabanda anti faşist mücadele birliğini örgütlememize hizmet edecek, diğer devrimci demokratik güçlerle gerçek diyalog yolunu açacak ve anti faşist burjuva muhalefetini daha tutarlı bir konuma zorlayacak en gerçekçi ve akılcı bir yoldur. Bu çok zorlu bir yol olacak, ancak geleceğe daha güvenle bakmamızı kolaylaştıracak, Türkiye ve Kürdistan halklarının nihai kurtuluş yolu önündeki engelleri açacak gerçek demokratik bir ortam yaratmaya hizmet edecek en iyi bir yoldur.

DİSK ve üyesi sendikaların yurtdışındaki yöneticilerinin açıklaması:

DİSK'le Dayanışma Yükseltilmelidir

1981'in Aralık ayında açılan DİSK davası, aradan 5 yıl geçtikten sonra yine bir aralık gününde karara bağlandı. DİSK ve üyesi sendikalar kapatıldı. İşçilerin ödedikleri aidatlarla edinilen sendikal mal varlıklarına el kondu. DİSK ve üyesi sendikaların yöneticileri olan toplam 264 arkadaşımız 15 yıla varan ağır hapis cezalarına çarptırıldılar. Ceza alan sendika yöneticileri ayrıca bir ile üç yıl arasında bir nevi sürgün niteliği taşıyan **"genel güvenlik gözetimi"** altında kalacaklar ve kamu haklarından ömür boyu mahrum edileceklerdir.

Biz 12 Eylül 1980 darbesinin insanlık dışı baskı ve terörü nedeniyle çalışmasını ve yaşamını yurt dışında sürgünde geçirmek zorunda bırakılan DİSK ve üyesi sendikaların yöneticileri olarak, sıkıyönetim askeri mahkemesinin hukuk kurallarıyla hiçbir şekilde bağdaşmayan bu haksız kararını Türkiye sendikal hareketine indirilen yeni bir darbe olarak görüyoruz ve şiddetle protesto ediyoruz.

DİSK davasında verilen bu kararların hukuksal dayanaklarından söz edilemez. Siyasi bir karardır. Ve diktatörlüğün daha 12 Eylül darbesiyle ortaya koydukları işçi sınıfına karşı sosyal öç alma politikalarının doğal bir sonucudur.

DİSK yüzbinlerce işçinin üye olduğu bir konfederasyon olarak, işçi sınıfının iş ve yaşam koşullarının iyileştirilmesi için çaba gösterdi. Ülkemizin bağımsızlığını savundu. Demokrasi ve barış için mücadele etti. DİSK tüm bu etkinliklerini tabanın söz ve karar sahibi olma ilkesine dayandırarak sürdürdü. Bu etkinlikler kamuoyuna açık, anayasanın ve yasaların teminatı altında ve üyesi işçilerin katılımıyla gerçekleşti. Durum böyle olmasına karşın, Askeri Mahkemenin DİSK'i sözüm ona gizli bir örgüt olarak 141. maddeden mahkum etmeye kalkışması, bu kararın hukuk kurallarıyla demokrasi ve insan haklarıyla bağdaşmaz yüzünü sergilemeye yetiyor.

DİSK davasında verilen bu ağır mahkumiyet kararları ayrıca, Türkiye'de demokrasiye dönüldüğü yolunda ileri sürülen iddiaların ne denli demagoji ve yalandan ibaret kaldığını da açık bir şekilde ortaya çıkarıyor.

Böylesi bir karar ancak diktatörlük koşullarında faaliyet gösteren bağımlı mahkemelerin ürünü olabilir.

Türkiye işçi sınıfı, DİSK üyeleri bu karar karşısında sessiz kalmayacaklardır.

– Genel Başkanımız Abdullah Baştürk, yaptığı basın açıklamasında DİSK yöneticileriyle konuyu görüşerek izlenecek yolun saptanacağını ve kararın Yargıtay nezdinde temyiz edileceğini belirtti.

– Türk-İş'in geçtiğimiz günlerde yapılan 14. Genel Kurulunda mahkeme kararı protesto edildi ve bazı delegelerce DİSK'e özgürlük sloganı atıldı.

– Tüm uluslararası sendikal örgütler ve çeşitli ülkelerin ulusal sendikal örgütleri askeri mahkemenin bu kararını protesto ettiler. DİSK'le dayanışmanın süreceğini dile getirdiler.

Tüm bunlar, askeri mahkeme kararının iptal edilmesi yolunda ortaya yeni olanaklar çıkarıyor ve bizlere yeni görevler yüklüyor.

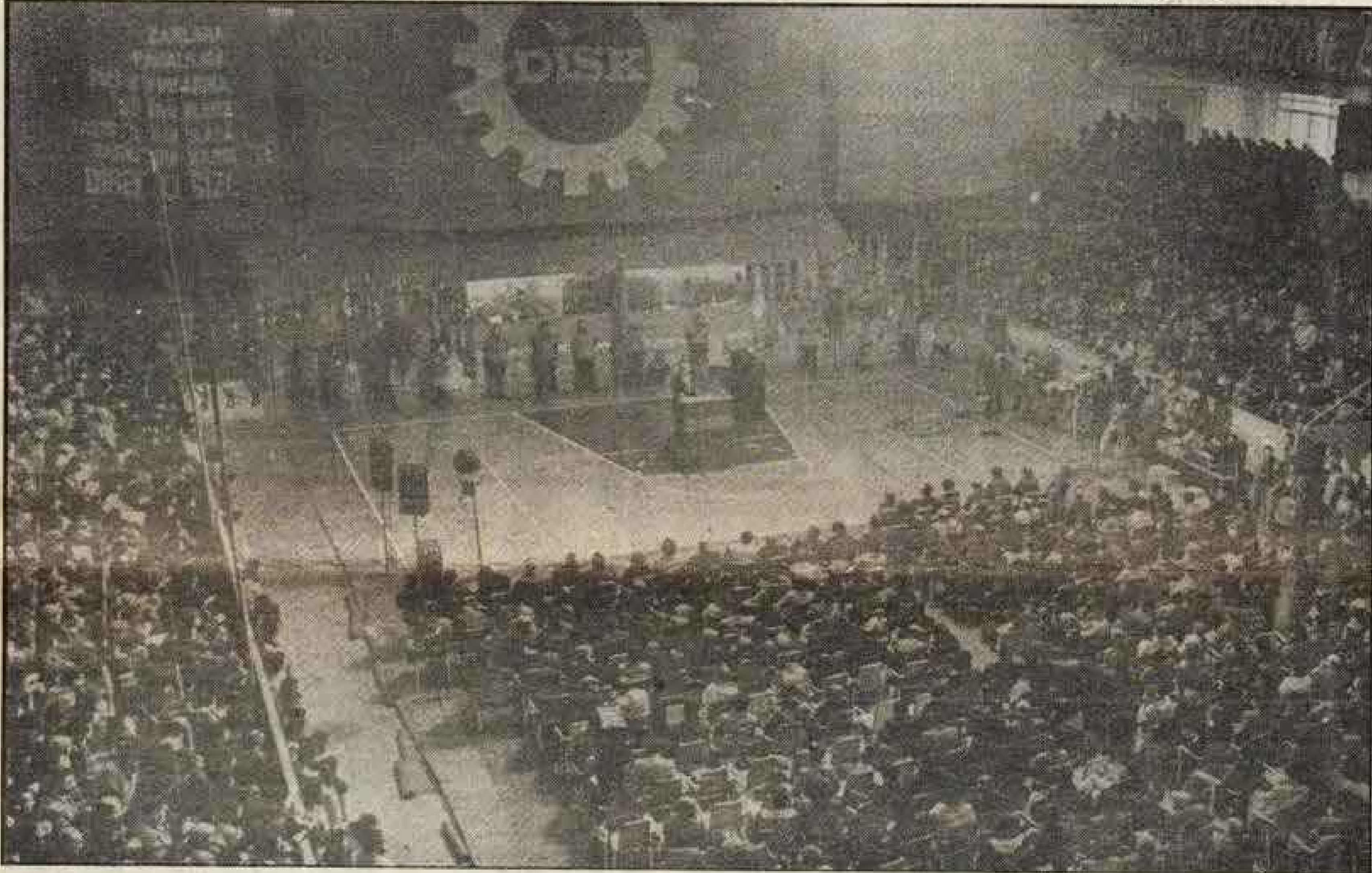
Biz yurtdışında bulunan DİSK ve üyesi sendikaların yöneticileri olarak üzerimize düşen bu yeni görevleri de yerine getirmek için bugüne kadar gösterdiğimiz çalışmaları bundan böyle de aralıksız sürdüreceğiz.

Unutulmamalıdır ki, DİSK'in kapatılması kararı, Türk-İş Genel Kurulu'nun 1987 yılını eylem yılı olarak ilan eden tutumuna karşı daha baştan yapılan açık bir tehdittir. İşçi sınıfının mücadele azmi ve kararlılığını kırma amacına yöneliktir.

Bu nedenle bir kez daha yinelemek istiyoruz: Türkiye sendikal hareketinin, DİSK'in yönetici ve yüzbinlerce üyesinin uluslararası dayanışmaya her zaman olduğundan daha çok ihtiyacı var. Askeri Mahkeme kararının bozulması için gösterilecek her çaba, sendikal hareketin bütünüyle dayanışmanın da somut bir adımı olacaktır.

Uluslararası dayanışmanın yükseltilmesi bütün bu karanlık hesap ve planları boşa çıkartmada önemli bir katkı olacaktır.

Kemal Daysal (DİSK Yür. Kur. üyesi), Gültekin Gazioğlu (Töb-Der Gn. Bşk.), Mehmet Karaca (Maden-İş Gn. Bşk), Metin Denizmen (Bank-Sen Gn. Bşk.), Murat Tokmak (Maden-İş Yür. K. üyesi, DİSK GYK üyesi), Yaşar Arıkan (Hür-Cam İş Yür. K. üyesi, DİSK GYK üyesi), Ekrem Aydın (Maden-İş Yür. K. üyesi, DİSK GYK üyesi), Turan Ata (Bank-Sen Yür.K. üyesi, DİSK GYK üyesi), Sait Aydoğmuş (Gıda İş Gn. Sekreteri), Halit Erdem (Maden-İş Gn. Sekreteri), Yücel Çubukçu (Bank-Sen Gn. Sekreteri), Zeki Kılıç (Sosyal-Iş Yür. K. üyesi), Eşref Okumuş (Petkim-İş Yür. K. üyesi), Ayhan Kutlay (Töb-Der Gn. Bşk. Yardımcısı), Bahtiyar Erkul (Maden-İş Yür. K. üyesi), İlhan Geçit (Bank-Sen Yür. K. üyesi), Mehmet Yıldırım (Tek-Ges İş Yür. K. üyesi), Akat Sağıner (Bank-Sen Yür. K. üyesi), Recep Orduseven (Bank-Sen Yür. K. üyesi), Ömer Arslan Töb-Der Yür.K. üyesi), Tekin Üstün (Töb-Der Yür. K. üyesi), Hamdul Güzel (Gıda-İş Yür. K. üyesi), Aydın Yeşilyurt (DİSK Bölge temsilcisi), Salih Taner Serin (DİSK Bölge Temsilcisi)

DİSK davası kararına protestolar büyüyor

DİSK davası düşmeli, DİSK açılmalıdır

İstanbul 2 numaralı Sıkıyönetim Mahkemesinde 5 yıldır görülen DİSK davasında kararın açıklanarak, DİSK'in kapatılması ve DİSK yöneticilerinin mahkum edilmesi Türkiye'de, uluslararası kamuoyunda, sendikal çevrelerde ve Avrupa ülkelerindeki çeşitli partilere mensup milletvekillerince tepkilerle karşılandı.

Brüksel'de bir açıklama yapan Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU), DİSK davası sonunda verilen kararları sert şekilde kınadı ve hükümet ile Askeri Yargıtay'a kararların değiştirilmesi çağrısında bulundu. Bu yoldaki çağrıyı yetkililere ilettiğini belirten Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri, verilen cezaları son derece haksız diye niteledi, ve bu kararlarla işçi sendikalarının haklarının ve uluslararası iş sözleşmelerinin çiğnendiğini söyledi.

Avrupa İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ETU) Genel Sekreteri de, DİSK'in kapatılarak yöneticilerinin mahkum edilmesini siyasi nitelikli bir karar olarak değerlendirdi ve DİSK kararıyla artık Türkiye'de demokrasiden söz edilemeyeceğini belirtti. Kararın öğrenilmesinden sonra bir açıklama yapan İngiltere İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TUC) Genel Sekreteri ise, "Bu kötü niyeti bir cezalandırmadır. Bu kararla insan hakları kabaca çiğnenmektedir. Bu davanın sonucu Ankara yönetiminin ülkede demokrasiyi yeniden tesis etme konusunda ciddi niyetleri olmadığını kesin olarak kanıtlamaktadır. Biz DİSK'i desteklemeye devam edeceğiz ve özgürce faliyet gösterebileceği günlere kadar bu desteğimizi sürdüreceğiz" dedi.

Yunanistan Uluslararası Demokrasi ve Dayanışma Komitesi (EEDDA), Atina İşçi Merkezi, İnşaat ve Deri Federasyonları, kadın örgütleri ve barış komiteleri de Yunanistan'da ortak bir bildiri yayınlayarak DİSK mahkumiyetini, diktatörlüğün insan haklarına yönelik saldırısını protesto ettiklerini açıkladılar.

Diğer yandan İngiliz İşçi Partisinden ve Federal Almanya'da Sosyal Demokrat Partiden milletvekilleri de DISK ile ilgili kararı kınayan açıklamalarda bulundular. Uluslararası PEN Klup yöneticilerinden yazar Herald Pinter de bir açık mektupla, Intiltere parlamentosundaki Türkiye'nin Dostları Grubu gibi ben de sadece temel sendikal hakları yerine getirdiği için ağır bir şekilde mahkum edilen DISK yöneticilerinin durumundan kaygılıyım" dedi.

DİSK ve bağlı sendikalar davasında 264 DİSK'li yöneticiye 10-15 yıl arasında ağır hapis cezası verilmesi ve DİSK'in kapatılması kararına ülke içinden yükselen tepkiler de artarak sürüyor. Karar açıklandığında surmekte olan Türk-İş Kongresi'nden yükselen tepkiler, "DİSK'e Özgürlük" biçiminde delegelerin büyük çoğunluğunca atılan sloganda somutlandı. Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz yaptığı konuşmada karardan üzüntü duyduğunu belirtti. Kongre'nin sonuç bildirgesinde de, sendikaların ve sendikal mücadelelerinden dolayı yargılanmaların ve mahkumiyetlerin sendikal hak ve özgürlüklerle bağdaşmadığına yer verildi.

DİSK yöneticilerinin cezalandırılmalarının sendikal özgürlüklere indirilen ağır bir darbe olarak niteleyen Türk-İş eski Genel Başkanı Halil Tunç'da, "Kişilerin, örgütlerin düşüncelerinden dolayı mahkum edilmelerini onaylamak mümkün değildir" dedi. SHP işçi komitesi başkanı ve Yol-Iş Sendikası eski Genel Başkanı Muzaffer Saraç ise tepkisini şu şekilde dile getirdi: "DİSK'in kapatılması ve sendikacıların cezalandırılması 24 Ocak ekonomik modelinin bir yumruğudur. DİSK ile ilgili karar 6 yıllık uygulamanın son aşamasıdır."

Ülkenin her yanından, fabrikalardan ve işçi semtlerinden yükselen protesto sesleri, Evren-Özal yönetiminin DİSK'i mahkum etme kararına karşı çıkıyor. Daha 12 Eylül sabahı kesilen ve TCK'nun faşist 141. maddesine dayandırılan DİSK mahkumiyeti kararı, şimdi tüm dünya demokratik kamuoyunda ve sendikal örgütlerce protesto ediliyor, kararın geri alınması isteniyor.

Şimdi barış ve demokrasi güçleri DİSK davasında kararın bozulması, davanın düşmesi ve DİSK'in açılması için mücadeleyi yükseltmeli, dünya demokratik kamuoyunu daha güçlü dayanışmaya çağırmalıdırlar.

SELİM YALÇIN (TKP)

Devrimci solun birliğinin daha güçlenmesi için

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği Deklerasyonu'nda sol güçlerin birliği konusunda şu değerlendirmeye yer verilmiştir. **"Sol güçler arasındaki bölünmüşlüğe ve dağınıklığa bir son vermek, artık halkımıza karşı sorumluluk duyan herkes için ertelenmez bir görev olmuştur. Sol hareketin önündeki temel sorun halkın güvenini daha geniş ölçüde kazanmaktır ve bu da ancak sol güçler arasındaki güç ve eylem birliğinin sağlanmasıyla mümkündür."**

Sol Birlik bu amaç çevresinde birleşen partilerin birliğidir. Sol Birliğin kurulmasından bu yana geçen sürede bu görüş daha da doğrulandı. Gelişmeler solun birliğinin yaşamsal önemini kanıtladı. Artan olanakları en yüksek verimle kullanmak ancak solun birlikte hareket etmesiyle mümkün. TKP MK Genel Sekreteri H.Kutlu, Yurtdışı Parti Örgütleri Konferansında bunu şu sözlerle dile getirdi. **"Devrimci sol çevreler, durumu gerçekçi analiz edebilirlerse toplumsal muhalefet içinde çok önemli ve merkezi bir rol oynayabilirler."**

Biz bugünün görevleri üzerinde verimli yapıcı bir diyaloğun birliği güçlendirmede ve genişletmede temel bir kaldıraç olacağı görüşündeyiz. Sol Birliğin ortak platformunun çıkış noktası da böyle bir diyaloğu öngördü ve Sol Birlik partilerinin önüne bu diyaloğu geliştirme görevini koydu. Öteki güçlere bu diyaloğa katılma çağrısı yaptı.

Bugün Türkiye'nin önünde demokrasiyi kazanma sorunu var. Tüm dünyanın önünde ise barışı kazanma sorunu duruyor. Barış ve demokrasi sorunu üzerinde ve barış için savaşım ile toplumsal ilerleme için savaşımın diyalektiği sorunu üzerinde şimdi yeni görüşler, yeni yaklaşımlar söz konusudur. Türkiye Komünist Partisi bu yeni yaklaşımı kavramaya, öğrenmeye ve politikasında buna uygun davranmaya çalışıyor. Bize göre 80'li yıllar daha önceki on yıllardan önemli farklılıklar taşıyor. Bu farklılıklar önümüzdeki temel sorunların çözüm yollarını doğrudan etkiliyor. 80'li yıllarda emperyalizm de, Türkiye'de kapitalizm de önemli değişiklikler geçirdi. Emperyalizmin de Türkiye'de egemen kapitalizmin de özü aynı kaldı, ama her ikisinde de gerek temelde gerekse üst yapıda irdelenmeden geçilemeyecek, görmezlikten gelinemeyecek niteliksel değişiklikler söz konusudur. Artık günümüzde emperyalist kampın içinde süreçlere müdahale eden, damgasını vurmaya çalışan aşırı gericilik ve militarizmdir. Bu gelişmeden sonuçlar çıkarmak, mücadelemizin görevlerini bu duruma göre yeniden formüle etmek gerektiğini düşünüyoruz. Bizim çabamız bu yöndedir.

Yukarıda belirtmeye çalıştığımız gibi dünya değişiyor. Sol da bu değişikliğe ayak uydurmak, değişen dünyada önüne koyduğu amaçlara ulaşabilmek için çabalarını yoğunlaştırmak zorunda, görevlerin yerine getirilmesi, sorunların çözümü için görüşlerini geliştirmek zorunda Bütün bunlara ayrılmaz bir şekilde bağlı, sorunların çözümüne hizmet edecek bir üslup da gerekiyor. Kuşkusuz daha eksiklerimiz var. Her şeyi her zaman doğru ve eksiksiz görebildiğimizi, tanımlayabildiğimizi, formüle edebildiğimizi söyleyemeyiz. Zaten böylesi kapsamlı bir görevin ancak verimli, yapıcı bir diyalogla geniş güçlerin katılımıyla yapılabileceğini düşünüyor oluşumuz da bundandır.

Günümüz dünyasının gittikçe karmaşıklaşan sorunları yeni görevler, yeni yaklaşım zorunluluğu... Bütün bunlar sol güçlerin görmedikleri gerçekler değil. Bunlar hepimizin tek tek saptadığımız ama henüz birlikte tartışmadığımız, bu nedenle de pratikte işe yarayacak sonuçlar üretmekte gerektiği kadar kullanamadığımız gerçeklerdir. Ama bunu başarabiliriz.

Sol Birlik olarak verimli yapıcı bir diyaloğun örneğini devrimci solun öteki parçalarına ve tutarlı demokrasi güçlerine gösterebiliriz. Değişen dünyanın ve sorumluluklarımızın farkındayız. Buna uygun davranmayı ve sonuç almayı neden başaramayalım?

H.ŞERİF (TSİP)

Yapılması gereken

Türk-İş, önceliklerden farklı bir kongre geçirdi; fark, olduğu kadarıyla kongre sonuçlarına yansıdı. "Yeni bir şey yok" gibi gözüküyor, aslında var; ama sorun yeni bir şeyler olup olmamasından çok bu yeni şeylerin yaratılmasıdır.

Zaten çoğunluk böyle düşünüp, böyle istiyor; ayrı bir konfederasyon kurmanın yanlış olacağını, Türk-İş içinde "mücadeleyi sürdürmek" gerektiğini savunuyor. Ne var ki, bu denli ciddi ve işçi hareketi gibi "iç zenginliği" çok fazla bir olguya, aynı zenginlikte bir açıklama getirmek de gerekiyor. "Türk-İş'de kalmak" ya da "ayrı konfederasyon" geleneğine devam, tek başına açıklama niteliği taşımıyor.

İşçi sınıfının birliğini Türk-İş'te sağlamak, derinliği olan bir perspektif değilse, 12 Eylül'ün yarattığı "fiili durumu" onaylamak ve sonrası için baz almak anlamına geliyor. Bu aynı zamanda, "DİSK'i terketmek, savunmamak" şeklinde de yorumlanıyor. Türk-İş'in kimseden saklı olmayan niteliklerini alt alta yazıp "başka çare yok" diyerek ayrı bir konfederasyonda örgütlenmeyi savunanların da "akla yatkın" bir yığın argümanları var. Bu ikinci fikri "soyut erdem" gibi sunmak da mümkün; nitekim sunanlar çok, ve bu fikir de "işçi hareketinin birliğini bölmek" diye anlaşılıyor.

Mevcut şartları "12 Eylül'ün yarattığı haksız bir durumdur" diye hiçe saymak, sınıf mücadelesinde "deve kuşu" tavrı bile değildir. Fiili durumun "haklı" olup olmadığından çok, bundan böyle ne yapılması gerektiğidir önemli olan Faşizm ne zaman ve nerede işçiler için "haklı" bir sonuç yaratmıştır ki, ama her zaman **nesnel** sonuçlar yaratmıştır. Mevcut şartlar baz almak, kolaycılık değil -en zor olsa da- doğru ve bilimsel olanı seçmektir. Mevcut şartlarda işçi hareketinin birliğinin perspektifi Türk-İş içindedir.

Seçilen işçi sınıfının birliğidir, Türk-İş değildir; dolayısıyla bu alternatif "DİSK'in reddedilmesini" değil, tersine-sözde kalmayan sahiplenilmesini, Kavel'den 15-16 Haziran'a kadar uzanan birikimin alınıp "mevcut şartlarda" en etkin ve daha fonksiyonel olacağı bir alana kaydırılmasını, işçi hareketinin birliğini sağlayacak nüve güç olarak "kullanılmasını" içerir.

Türk-İş'in işçi hareketinin birliğinin zemini olarak görmek, DİSK üyesi işçilerin bu tek federasyon içinde önemli bir işçi tabanı oluşturmuş olmalarından, sendikal ilkelerine bağlılığı sürdürmelerinden ve daha önemlisi, DİSK' in sendikal ilkelerinin Türk-İş tabanında da geçmişte önemli yankılar yaratıp taraftar kazanması gerçeğinden kaynaklanıyor. DİSK'in kurulduktan sonraki hızlı gelişmesi, sendikal ilkelerinin Türk-İş tabanını cezbetmesi nedeniyledir. O halde aynı ilkelerin bu defa aynı sendikal çatı altında hayata geçirilmesi için verilecek mücadele tabanda hızla yaygınlaşma şansını elinde tutmaktadır.

Türk-İş Kongresi, böyle bir geleceği doğrudan ortaya koymadı, koyamazdı da. Daha işin başında olunduğu bir gerçektir. Ancak Cevdet Selvi etrafında toparlanan sosyal-demokratların sağ sendikacılardan "bağımsızlaşmaları", bloklaşmaya doğru kristalleşmeleri gelecekte Konfederasyon içinde oluşacağı kesin bir sol bloklaşmayı kolaylaştıracak ve güçlü kılacak bir gelişmedir. Bundan sonraki adımlar, bu sol bloklaşmanın potansiyelini sınıf sendikacılığı ilkelerince belirlenmiş uzun vadeli bir program etrafında birleştirmeye, bu hareketi sendikaların tabanında yaygın bir dinamizm olarak örgütlemeye doğru atılmalıdır.

Terör, işkence, yoksulluk, savaş korkusu ve Türkiye'de insan hakları

İnsan Hakları Derneği tarafından İnsan Hakları Haftası ilan edilen 10-17 Aralık günleri boyunca yürütülen etkinlikler, 12 Eylül rejiminin insan haklarını en kaba biçimde çiğneyişinin, baskı ve terörünün sergilendiği geniş bir platform oldu. Hafta boyunca İstanbul, Ankara, İzmir'de çeşitli toplantı, açık oturum, konferans, sergi ve paneller gerçekleştirildi. Bu çerçevede **"İnsan Hakları, İnsan Haklarının İhlalleri ve Anayasa", "İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve Türkiye", "Baskı ve İşkence"** panelleri ve **"Hukuk ve Demokrasi"** konulu açık oturum yapıldı. Toplantılarda söz alan bilimadamı, gazeteci, yazar ve sanatçılar İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nde yer alan hak ve özgürlüklerin kullanılamaz durumda olduğunu, işkence ve terörün sürdüğünü dile getirdiler.

Durumu insan hakları açısından ele alan İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı Nevzat Helvacı da görüşlerini basın toplantısında şöyle dile getirdi: **"İnsanlar düşüncelerinden dolayı gözetleniyorsa, gözaltına alınıyorsa, işkenceye uğruyorsa, tutuklanıyorsa, meslеki sınıf ve siyasal çıkarları doğrultusunda örgütlendikleri için aynı baskılarla karşı karşıya kalıyorlarsa orada gerçek anlamda bir demokrasiden söz etmek olanaksızdır."** Nevzat Helvacı ayrıca, Türkiye'de son 15 yıllık süre içinde binlerce insanın işkence gördüğünü, onlarca insanın işkenceyle öldürüldüğünü, yüzlerce insanın gözaltında tutulurken kaybolduğunu, 49 kişinin idam edildiğini ve idam mahkumlarının sayısının yüzlerle ifade edildiğini de belirtti.

İnsan Hakları Günü nedeniyle bir açıklama yapan Turgut Özal ise, her zamanki iki yüzlülüğüyle, **"Ülkede insan haklarının korunmasına özen gösterildiğini"** ifade etti. Aynı Özal bir süre önce de **"Türkiye'de düşünce suçu yoktur. Düşüncelerinden dolayı kimse hapis yatmamaktadır"** demiş ve 109 aydın tarafından imzalanan bir metinle protesto edilmişti. Aralarında bilimadamı, gazeteci ve yazarların bulunduğu 109 aydının bu protestolarında, yıllardır binlerce insanın sırf düşüncelerinden ötürü görevden alındığı, keyfi güvenlik soruşturmalarıyla işsiz bırakıldığı, gözaltına alındığı ve tutuklandığı mahkum olduğu, yurttaşlık haklarından mahrum bırakıldığı vurgulanıyordu. Özal aynı görüşünü DİSK davası sürerken bir yabancı dergide dile getirmiş ve DİSK yöneticilerini **"terörist"** olmakla suçlamıştı. Şimdi DİSK yöneticileri diktatörlüğün uzaktan kumandalı yargıçları tarafından çeşitli hapis cezalarına çarptırılmış bulunuyor. Barışı savunanların yargılanmaları ise en kaba antisovyet, barış karşıtı suçlamalarla sürdürülüyor.

Öte yandan **"Türkiye'de düşünce suçu yoktur"** diyenler Türk Ceza Kanunu'nun düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü yasaklar altına alan 141 ve 142. maddelerini **"çağdaşlaştırma"** adı altında daha da ağırlaştırmaya girişiyorlar. Özel komisyonun hazırladığı ve yakında meclise sunulacak taslağa göre, 141 ve 142. maddeler Kürt ulusal hareketine karşı, her türlü antişovenist görüşe karşı ve dış politikada her türlü antimilitarist çıkışı önlemek için barış güçlerinin hareketine karşı kullanılabilecek hale getiriliyor. **"Anayasanın fiilen kullanılmasını önlemek"** ibaresiyle 146. madde tüm demokrasi güçlerinin başında **"Demokles'in Kılıcı"**na dönüştürülüyor. Buna göre 1982 Anayasasınca yasaklanan herhangi bir girişimde bulunmak idam cezası gerektirecektir. Düşünce ve örgütlenme özgürlüklerini onyıllarla ifade edilen cezalarla yasaklayan diktatörlük, bu yöndeki her girişimi de baskı, terör ve işkence ile boğmaya çalışmaktadır.

"Düşünce suçu yoktur" diyenler basın, kültür ve sanat yaşamındaki kara sansürlerini, fikir ve sanat adamlarına yönelik baskılarını sürdürüyorlar. Son olarak gözaltına alınan tiyatro yönetmeni Yılmaz Onay emniyette işkence gördüğünü açıkladı. Yılbaşı kartlarındaki şiirler bahane edilerek Ankara'da kitapçılar basılıyor, yayınlar yakılıyor. Ankara'daki yayın evlerine yönelik **"operasyonlar"**da 39 kişi gözaltına alınmış bulunuyor. **"İnsan haklarının kullanılmasına özen gösteriyoruz"** diyenlerin gerçek yüzü budur.

Diktatörlüğün cezaevleri, emniyet müdürlükleri ve karakollardaki işkence ve cinayetleri sürmektedir. İşkence yaygın, şiddetli ve sistemlidir. Doğrudan generallere ve hükümete bağlı sıkıyönetim komutanlıkları, özel komisyonlar ve antiterör daireleri eliyle yapılmaktadır. Cezaevlerindeki tutuklu ve mahkumlar temel insan haklarından yoksun bırakılmakta, insanlık dışı koşullarda yaşamakta ve ağır işkenceler görmektedirler. SHP milletvekili Fikri Sağlar'ın gündeme getirdiği 253 kişilik kayıplar listesindeki 11 kişi 1986 yılında katledilmiştir. Listede yer alanların büyük bir bölümünün ise akibeti belli değildir. Diktatörlüğün **"terörizme karşı mücadele"** adı altında Türkiye Kürdistanı'nda Kürt halkına karşı yürüttüğü saldırı, işkence ve cinayetlerle sürüyor. Mardin ve ilçeleri bir süredir askeri birliklerin işgali altındadır. Kürt köylüleri tarlalarına gidememekte, insanlar evlerinde rehin alınmaktadırlar. Rejim 1982 Anayasasını dahi Kürt halkı için lüks saymaktadır.

Baskı, terör, işkence, açlık, yoksulluk, salgın hastalıklar, savaş korkusu... Türkiye'de insan haklarının **"korunduğu"** düzey budur.

"Herkesin korkusuzca yaşayabileceği kalıcı bir barış gereklidir. İnsanların, serbestçe düşünebileceği, düşüncelerini serbestçe açıklayabileceği, serbestçe ögütlenebileceği ve içerisinde güvenle yaşayabileceği demokratik bir ortam istiyoruz." İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı Nevzat Helvacı böyle diyor.

Şimdi barış ve demokrasiden yana güçler bu uğurda güçlerini birleştirmeli, seslerini daha gür yükseltmelidirler.

Faşist terör Kürdistan'da sınır tanımıyor

Evren-Özal çetesi **"demokrasiye geçiş süreci"**nde Türkiye Kürdistanı'nda öylesine haydutça bir politika izliyor ki bu, burjuva muhalefet partilerinin bazılarında bile endişeye yol açıyor. Adı, biçimi ne olursa olsun, faşist diktatörlüğün gerçekte Kürt halkına karşı yürüttüğü ilan edilmemiş bir savaştır. Son aylarda basına yansıyan haberler ve bir kısım SHP milletvekilinin peşisıra yaptıkları açıklamalar, Kürdistan'da günlük yaşamı karakterize eden baskı ve terörün vardığı boyutları göstermeye, onu daha geniş kamuoyunun gözleri önüne sermeye yetiyor.

Örneğin, Doğubeyazıt Telçeker Hudut Tabur Komutanlığınca çevredeki köylülerin biçtikleri otun yarısını **"asker payı"** olarak vermeye zorlanmaları, kabul etmeyenlere dayak atılması, tehdit edilmeleri, hatta Tabur Komutanının olayla ilgilenen Ağrı milletvekili için **"söyleyin gelsin onu da dövelim"** diyecek kadar işi ileriye götürmesi, cunta **"demokrasisi"**nin bir göstergesi niteliğindedir.

Mardin'de olup bitenler ise çok daha vahim bir tabloyu sergiliyor. Herşeyden önce faşist diktatörlük yörede güçlü şekilde varlığını sürdüren aşiret çelişkilerini kullanarak, onları kışkırtarak Kürdistan'da iç çatışmaları artırmaya hız vermiş bulunuyor. Diktatörlük bu işte, öteki bir dizi yöntemin yanı sıra son bir kaç yıldır oluşturduğu silahlı milis çetelerini (köy korucuları) de kullanıyor.

CHP eski milletvekillerinden Ahmet Türk, bir süre önce bölgede bir inceleme gezisine çıkmış olan SHP milletvekilleri Kenan Nehrozoğlu ile Vecihi Ataklı'ya başından geçenleri anlatırken aynı zamanda bu gerçeği dile getirmiş oluyordu:

"Bize düşman Karaman ailesine koruyucu olarak silah veriliyor. Bizde bir tek çakı bile yok. Verilen bu 15 silahı yarın bana karşı kullanacaklar. Başka kime karşı kullanabilirler?" diyordu A. Türk.

Diktatörlüğün emrindeki "güvenlik güçleri" suçlu arama bahanesiyle halka maddi ve manevi her türlü işkenceyi yapmaktan geri kalmıyorlar. Örneğin yine adı geçen iki milletvekilinin gezisi sırasında da açığa çıktığı gibi devlet, köylüleri keyfi olarak evine hapsediyor, işlerinin başına gidip çalışmalarını engelleyebiliyor. Yahut da özel

Devamı 7.sayfada

Terora faşist lı Kurdıstanê sinor nasnake

Hukma Evren-Ozal, lı Kurdıstana Tırkiyê da siyasetek usa xwinxwar dajo ku, ev, lı nav hin partiyên muxalefet yên burjuvazi ji reaksiyon dıbine. Navê wi çı dıbe bıla bıbe, ev, şerek bê ilan e dıji gelê Kurd. Van mehên bori hin deng û behsên ku, dı rojnaman da cih gırtın, carek dinê sinora êriş û terora wan ani ber çavan.

Lı bajarê Bazidê nehiya Teperız da komutana tabura leşgeri ya hıdut, bı zorê ve nivê gihayên gundiyan bo leşkeran dıxwaze. Kesên ku gihan nedın, tên çokırın, êşkence dıbinın.

Bûyêrên ku, lı Mêrdınê pêk hatiye hin ji xırab ın. Hukma diktatori beriya her tışt idıjayetiya navbeyna eşiran kur dıke û dıxwaze ku eşir êriş bıbın ser hev. Dı vê dek û dolavê da jı çahşan ji feyda dıbine.

Ahmet Tûrk ku, berê mebusa Partiya Gel bû (CHP), mebûsên SHP Vecihi Ataklı û Kenan Nehrozoglu ra van bûyêran kıse kır, û carek dınê vê rastiyê ani ber çavan. Û usa dıbêje:

"Ango bo paraztınê çek dıdınê malbata Karaman. Qet kêrek me ji tunne. Ev çekana wê sıbê dıji mın bê xebıtandın. Dıji yeki dınê na."

Malbata Motor ku, bı destê hukma diktator tê menfi kırın.

Haydutên ku dı bın emrên diktatoriyê da nın, jı her ali ve êşkencan dıkın. Gor beyanata herdu mebûsên SHP, dewlet bı zorê gundiyan dı malan da hepıs dıke. Nahêle ku, gundi bıçın kar û bıxebıtın.

Dı gel van, kesên ku jı aliyê leşkeran tên gerin, zordari lı jın û zaroyên wan te kırın, malbatên wan jı gundan tên derxıstın. Malên wan tên xırab kırın. Lı bajarê İdilê da (qeza Mêrdinê) ne tenê kesên ku bı aliyê leşkeran tên gerin, her usa malbatên wan ji teda dıbinın. Dı gel van hemu gundi ji jı van êşkencan para xwe dıgırın. Jendırme komutani ya İdilê, jı 9 gundan 25 gundiyan 23 roj sıbê heya êvarê lı ser lıngan dıde sekınandın, ku ev Abdurrahman Motor binın teslimê cendırman bıkın. Ev ji terora leşkeran lı Kurdıstanê çawane nişan dıde.

Mebusa SHP Kenan Nehrozoglu lı ser van bûyêran daxuyaniya xwe da usa got:

"... Ev bûyêrana dı ber çavên hemû kesan da pêkhatine. Sedemê wan bûyêran serokvezir e. Serokvezir jı wan bûyêrana agahdar e. Ez dıxwazım ku, serokcumhur bıçe Mêrdin û wan bûyêrana bı çavên xwe bıbine."

Gotına Nehrozoglu eşkere ye ku rast e. Jı wan bûyêrana agahdariya serokvezir heye. Ev politikayek dewletê ye. Serokcumhur Evren daxıl, hemû berpırsiyarê dewletê tevayi van tıştana plan dıkın, û rêve dıbın. Pêwiste ku, em bı zanati van tıştana bızanıbın û jı bo demokrasiyêk rast bıçın ser van karan.

DDGF 12. Kongresi yapıldı

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu (DDGF)nin 12. Üye Örgütler Genel Kurulu 23-29 Kasım 1986 günlerinde Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de yapıldı. 120'nin üstündeki ülkede delegelerin ve 60 uluslararası örgütün temsilcilerinin katıldığı kongrede konuşan delegelerin tümü, ABD'nin silahlanma yarışını uzaya yayma hazırlıklarını kınadılar ve **"Yıldız Savaşları"** projesini, insanlığın ve dünya gençliğinin geleceğinin önündeki en büyük tehlike kaynağı olarak nitelediler.

DDGF 12. Kongresi, **"Nükleer silahlardan arındırılmış bir dünyada, barış ve güvenlik içerisinde yaşama hakkı için"** başlıklı bir çağrıyla, tüm dünya gençliğini **"nükleer savaşı önlemek ve yasaklamak, uzayın silahlandırılmasını önlemek, nükleer silah denemelerini tamamen yasaklamak, nükleer silahların yaygınlaşmasını durdurmak, nükleer silahlardan arındırılmış bölgeler oluşturmak ve nükleer silahların topyekün ortadan kaldırılması"** için güçleri birleştirmeye ve bu doğrultuda savaşımı yükseltmeye çağırdı.

Kongre'de Nikaragua, Güney Afrika halkları başta olmak üzere, özgürlük ve demokratik ilerleme için savaşım yürüten halkların savaşımıyla ve gençlik örgütlerinin mücadelesiyle dayanışma mesajları kabul edildi. Kongrenin Türkiye halkı ve gençliğiyle dayanışma mesajında ise şu görüşlere yer veriliyor:

"Bizler, Budapeşte-Macaristan'da, 23-29 Kasım 1986'da yapılan DDGF'nin 12. Kongresine katılanlar, dünya üzerindeki ilerici, demokratik gençlik adına, demokrasi, ulusal bağımsızlık ve toplumsal ilerleme için, gençlik ve öğrenci hakları için ve ülkeyi bölgede kendi saldırgan ve maceracı planlarına sürüklemeye çalışan ABD emperyalizmine karşı Türkiye halkı ve gençliğinin yükselen savaşımıyla dayanışmamızı dile getiririz."

DDGF'nin 12. Kongresinde onaylanan Avrupa ve Kuzey Amerika'da 1987 çalışma programında ise, gelenekselleşen **"16 Mart Türkiye gençliğinin antifaşist savaşımıyla dayanışma günü"**nün bu yıl da çeşitli biçimlerde anılmasının yanısıra, **"ülkedeki son durum üzerine ilk elden bilgi elde etmek için Türkiye'ye bir gazeteci gezisinin örgütlenmesi ve bunun sonuçlarının yaygınlaştırılmasını çeşitli biçimlerde sağlama"** kararı yer alıyor.

Kongrede DDGF Başkanlığına Lübnan Demokratik Gençler Birliği'nden Valid Masri ve Genel Sekreterliğe Macaristan Komünist Gençlik Örgütü'nden Vilmoş Çerveni yeniden seçildiler. Kongre ayrıca aralarında Kamboçya ve Brezilya'dan gençlik örgütlerinin ve Genç Öncü'nün de bulunduğu 17 örgütü üye aldı. Kongrede 13. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'nin Demokratik Kore'nin başkentinde yapılması önerisi desteklendi.

Dünya Öğrenci Forumu toplandı

17-20 Kasım tarihleri arasında Çekoslovakya'nın başkenti Prag'da Uluslararası Öğrenciler Birliği'nin (UÖB) girişimiyle **"Eğitim Bir Ayrıcalık Değil, Haktır"** belgisi altında Dünya Öğrenci Forumu toplandı. Çalışmalarını **"Eğitim ve Toplum"** ana konusu etrafında yürüten forumun amacının dünya gençliğinin ve öğrencilerinin barış ve toplumsal ilerleme davasında işbirliğini hızla güçlendirmek, konusu oluşturuyordu.

Dünya Öğrenci Forumuna katılan 120 ülkeden 134 ulusal öğrenci örgütü ve 36 uluslararası ve bölgesel örgütü temsilen 320 delege, bir Ortak Bildiri onayladı. Bildiride dünya öğrencilerinin temsilcileri, bütün gençler için eğitim hakkının yalnızca barışçı bir dünya da olanaklı olduğuna işaret ederek barış savaşımını güçlendirmenin zorunluluğunu vurguladılar. Bildiride ayrıca dünyamızın nükleer ve öteki yığınsal kırım silahlarından arındırılması için stratejik bir silahsızlanma girişimine gereksinim olduğu belirtilerek, öğrencilerin ve gençlerin bu girişim içinde önemli rol oynaması gerektiği kaydedildi.

Prag'daki forumda öğrencilerin temsilcileri bilimin emperyalist, militarist güçlerce kötüye kullanılmasını da kınayarak, bunun en kötü örneğinin Amerika'nın **"Yıldız Savaşları"** projesi olduğunu belirttiler. Silahlanma harcamalarının azaltılmasıyla dünya gençliğinin bütün temel sorunlarının çözüme kavuşturulabileceğine özellikle işaret edilen bildiride daha sonra ırk, cins, meslek, politik görüş farklılıklarına bakmaksızın bütün gençlerin, öteki barışçı güçlerle birlikte silahsızlanma için mücadeleye aktif katılmasının zorunlu olduğu kaydediliyor.

UÖB tarafından düzenlenen Dünya Öğrenci Forumunda Türkiye öğrenci gençliğinin de temsilcileri yer aldı.

24 Ocak Kararları'nın 7. yılında

24 Ocak kararlarının 7. yılındayız. Bu kararlarla uygulanmaya başlanan ekonomik politika ancak bir diktatörlük rejimi altında yürüyebilirdi. Başka türlüsü de olanaklı değildi. Daha 24 Ocak kararları alınmadan önce Türk Sanayici ve İşadamları Derneği yayınladığı yıllık raporda, **"bunalımdan kurtulmak mümkündür, ama bunun için sürekli-kararlı-ekonomide bilgili bir yönetim şarttır."** diyordu. 12 Eylül 1980'de IMF'den sertifikalı bir yönetim, **"sürekliliği"** ve **"kararlılığı"** sağlayacak süngünün eşliğine kavuştu. Yedi yılın politik gücü böyle oluştu. Yedi yılın sonunda ise Türkiye, yüzde 40'larda yapısallaşmış bir enflasyonla, bir yıl sonra dünya sıralamasında 7. sırayı Türkiye'ye garantileyecek, 28 milyar dolardan 32 milyar dolara doğru tırmanan dış borçla, sürekli artan işsizlikle ve sürekli olarak gerileyen gerçek ücretlerle tanımlanabilecek bir tablo ortaya çıktı. Bu tabloda şimdi daha 12 Eylül öncesinde izleri teorik olarak görünen bir gelişmenin renkleri de belirmeye başlamıştır: Burjuvazinin emperyalizmle işbirliği yapamayan dış ticarette zorlanan, daralan olanakları kullanmada kurtlar sofrasının kıyısına denk düşen kesimleri, şimdi yaklaşık on yıldır iflaslarla, kepenk indirmelerle haşır neşir olmuş orta kesimlere yaklaşıyor, onların kaderini paylaşmaya hazırlanıyor.

Bir anlamda 24 Ocak kararları Türkiye'de ekonomik gelişmenin gelip dayandığı bir dönemecin işareti, alameti farikası oldu. Geçen yedi yıldan sonra ve tablonun bütün renkleriyle ortaya çıkmaya başladığı bir zamanda geriye dönmek, yedi yıldan daha öncelerine uzanıp gelişmeyi tam olarak görmeye çalışmak yararlı olabilir.

24 Ocak'a giden yol

60'lı 70'li yıllar işçilerin gerçek gelirlerinden bir düşmenin genel olarak yaşanmadığı yıllardır. Tam tersine o döneme egemen olan eğilim, gerçek ücretlerde küçük de olsa artış eğilimidir. Kuşku yok, 12 Mart 1971 gerçek ücretlerde düşüşün başladığı bir dönemeç oldu. Tıpkı 12 Eylül gibi! 12 Martın etkisi geçince ücretler yeniden reel olarak yükselmeye başladı. Ama hızla tırmanan enflasyon brüt işçi ücretlerini şişirdi. Bu ise vergi dilimleri değiştirilmediği için ücretlerin vergi yükünün büyük ölçülere ulaşmasına yol açtı. Denilebilir ki, 60'lı 70'li yılların değişim noktası 12 Mart 1971 oldu. Bu dönem, ücretlerin reel olarak artmaya devam ettiği, ama burjuvazinin artan ücretlere, sendikal mücadeleye, grev hakkına karşı bir meydan savaşını da başlattığı dönemdir.

60'lı yıllar işçi ücretlerindeki artışa, tarımsal alanda köylülerin durumundaki görece iyileşmeye karşın, burjuvazinin kârlarının da düşük olmadığı yıllardır. İthal ikameciliğinin altın yılları bu yıllar. İçerde gittikçe genişleyen bir pazar burjuvazinin kârlarını artırmasını itici-çekici unsuru oldu. İthal ikameci dönem emperyalizme bağımlılığın da bu biçim altında kökleştiği dönemdir. Üstelik dışarda elverişli koşulların kapitalist dünyada genel olarak büyüme hızlarının yüksek olduğu bir dönem Türkiye'de burjuvazi için de elverişli koşulları yaratıyordu. Kısacası, çalışanların gelirleri düşük artışlar gösterirken, burjuvazinin kârları da büyüdü. Aradaki fark açılmaya devam etti. Bu dönemde emperyalist tekeller de fazla zorlanmadan kârlarını transfer ettiler. Bütün bunlar Türkiye burjuvazisi için görece **"rahat"** bir ortama işaret ediyordu. Kârlar elverişli, ithal ikameciliği yürüyor, emekçilerin, orta kesimlerin gelirlerindeki tehlikeli olmayan artışlar pazarın yakın geleceğini garantiliyor. Koç da kâr ediyor, Ford da.

Ama bu dönem 70'li yılların sonuna doğru, hızla saydığımız özelliklerini yitirdi. Görecelik yüksek büyüme hızları kapitalist dünyada bir duraklama devrine girdi. Ekonomik durumdaki genel kötüleşme burjuva devletinin sosyal politikalarını hızla etkiledi. Askersel harcamaları karşılamak için ücretleri geriletmek, ekonomik politikaları buna göre yeniden formüle etmek **"zorunluluğu"** doğdu. Monetarizm bu koşullarda kapitalist dünyanın genel reçetesi haline getirildi. Türkiye'de bu gelişmeden nasibini aldı. Petrol krizi, giderilmesi güç döviz sıkıntısı başladı. İç pazar tıkandı. IMF 24 Ocak politikasını Türkiye'nin önüne koydu.

Yedi yılın sonunda

Şimdi gündemde **"alternatif yok"** sözü vardır. Geçerli olan resmi görüş budur. Bu söz bir bakıma da gerçeği yansıtıyor. Gerçekten de tekeller için ufukta başka bir alternatif görünmüyor. 60'lı yılların tablosu bir daha tekrarlanamaz. İthal ikameciliği varabileceği sınıra kadar geldi. Bundan sonrası gerçekten ekonominin kendi doğrultusunda geçmişin yanlışlarını da düzeltebilecek bir rotaya girmesiydi. Şimdi tüketim malı üretiminden üretim araçları üretimine geçmeliydi. Bu ise dışarıda emperyalizmin çıkarlarına, içerde ise burjuvazinin kolay kâr güdüsüne uygun düşmüyordu. Emperyalist kampta egemen güç askersel sanayi kompleksiydi ve onun sosyal harcamaları kısma, silahlanmayı tırmandırma stratejisi her ülkeye, bu arada Türkiye'ye de dayatılan ekonomik politikasının ana çizgisiydi. Şimdi ancak emperyalist tekellerle bütünleşebilen, böyle bir perspektifi umut edebilen, bu dönemin geçici olanaklarından yararlanan, vurgun yöntemlerini uygulayabilen ve sayısı sanılandan çok daha az olan, giderek azalan kesimler kâr edebilir, yaşamlarını yükselen bir çizgide sürdürebilirler. Burjuvazi içinde yeniden 60'lı yılların tablosunu yaratmak için çaba göstermeyi yeğliyen kesimler de var. Ama bu tarihi yeniden yaşamak olanaksız. Geçmişin göreceli yüksek büyüme hızları burjuva reformizmine geçici başarılar, geçici olanaklar sunuyordu. Ama bu dönem bitti. Şimdi **"alternatif yok"** sözüne karşı **"hayır var"** diyebilecek güçler 24 Ocak türü politikalara karşı sert bir mücadeleyi göğüslemek zorundalar. 24 Ocağın değişmesi için mücadele daha kapsamlı olmak zorunda. 60'lı 70'li yılların ekonomik paketlerini ileri sürmek, örneğin dış borç sorununda **"Baker Planı"**na bel bağlamak gerçekte Özal'ın **"alternatif yok"** sözünü doğrulamak olur. Gerçekten de böylesi paketlerin, emperyalizmin dayatmalarına **"hayır"** demeyen geçici önlemlerin başarı şansı yoktur.

Gerçekçi alternatif

24 Ocak'ın yedinci yılında durum böyledir. Deniz bitti, kara göründü. Tüm Türkiye ekonomisini bunalımdan kurtaracağını iddia eden, böyle demagojik bir çıkışla kendini takdim eden 24 Ocak'ın, IMF'nin uluslararası tekellerin ve uluslararası tekellerle daha da bütünleşerek kârlarını artırmayı planlayan tekellerin işi olduğu ortaya çıktı. İçerde altta kalanları tepelemeden dışarda kâr vaadeden ortaklıklar kurulamıyor. Emperyalizmle işbirliği sayıları çok az tekel için mümkün ancak. Dış pazar o kadar kolay değil. Artan dış borç ödemeleri işçilerin, köylülerin gelirlerinin gittikçe düşmesi kârdan pay umanların sayısının azaltılması ve bunun liberal ekonominin doğal işleyişi olarak propaganda edilmesi ile mümkün.

"Alternatifsiz" ilan edilen 24 Ocak'ın emekçilerin çıkarına bir alternatifinin yaratılması öncelikle bunun siyasi ortamının oluşturulmasını gerekli kılıyor. Bu mümkün. Sol Birliğin onayladığı demokratik güçbirliği platformu böyle zor, ama gerçekçi bir yolun temel çizgilerini içeriyor. Ve zaten Türkiye'nin 24 Ocak'tan kurtuluşunu isteyenler için Sol Birliğin platformu da işte bu nedenle gerçekçi bir alternatiftir.

Bir açıklama

15.11.1986 tarihinde F.Almanya'nın Düsseldorf kentinde yapılan barış gecesinde Sol Birlik partilerine ait olanların dışındaki yayın organlarının toplantı salonunda sergilenmesine izin verilmemesi konusunda İsveç'te yayınlanan *Kurdistan Press* adlı yayın organında çıkan bir yazıya, gece tertip komitesi adına gönderilen cevabı aşağıda yayınlıyoruz.

"Sayın Kurdistan Press yetkilileri,

Gazetenizin Aralık 1986 tarihli 6. sayısında «*Kurdistan Press'e 'Tepki'*» adı altında yayınlanan bir yazıda, Sol Birlik gecesine Kurdistan Press'in sokulmadığı, TKSP temsilcisinin gazetenizin salonda dağıtılmasını engellediği, PKKK(Peşeng) temsilcisinin 'arkadaşlar isterlerse gazetelerini bizim masamıza bırakabilirler' demesine rağmen, TKSP temsilcisinin bu öneriye de karşı çıkarak, gecede gazetenin satışını engellediği belirtiliyor.

Önce maddi bir hatayı düzeltmek gerekiyor. Birleşmiş Milletler'in 1986 yılını dünya barış yılı olarak ilan etmesi nedeniyle F.Almanya'nın Düsseldorf kentinde yapılan bu geceyi Sol Birlik değil, aralarında Sol Birlik partilerinden yöneticilerin de bulunduğu ve büyük kısmını sendika ve demokratik kitle örgütü temsilcilerinin oluşturduğu 'girişimciler' adına bir tertip komitesi düzenledi.

Kurdistan Press'in gecede sattırılmak istenmemesine gelince, bu özel olarak gazeteniz için alınmış bir karar değil. Geceyi düzenleyenler, toplantıda sadece Sol Birlik partilerinin yayın organlarının sergilenmesi kararını almışlardı. Bu nedenle 'TKSP temsilcisi' olduğunu söylediğiniz arkadaşımız, aslında düzenleme komitesini temsilen, daha önce alınmış bir ortak kararı size iletmiştir.

Öyle anlaşılıyor ki, sözkonusu olayı, daha sonra konu hakkında özel olarak bilgilendirilmenize rağmen Kurdistan Press'e karşı bir 'tepki' olarak yorumlamanız, geceyi düzenleyenlerin gazetenizi sizin ölçülerinizde 'dikkate' aldığı varsayımınızdan kaynaklanıyor. Düzeltir, bilgi edinmenizi rica ederiz."

TKP Ulusal Konferansı toplandı

TKP 1986 Ulusal Konferansı çerçevesinde Türkiye Parti Örgütleri Konferansı ülkede bir işçi yatağında, Yurtdışı Parti Örgütleri Konferansı da Danimarka'da toplanarak çalışmalarını tamamladı. TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu her iki konferansa da katılarak birer konuşma yaptı.

Ulusal Konferans çalışmalarında, "TKP'nin Çıkış Yolu Önerisi: Barış ve Ulusal Demokrasi Programı" ve bu tezlerin ayrıntılanması olan, "TKP'nin Ulusal Demokrasi Alternatifi", "TKP'nin ekonomik ve Sosyal Politika Alternatifi", "TKP'nin Barış, Ulusal Güvenlik ve Ulusal Egemenlik Alternatifi", "TKP'nin Silahlı Kuvvetlere İlişkin Reform Programı" başlıklı belgeler ve "Batı Avrupa'daki Politik Faaliyetimiz Üzerine" başlıklı belge, diğer demokrasi güçleriyle ve yığınlara yayma temelinde tartışıldı.

Ulusal Konferans parti tezlerini onayladı, TİP ile birlik yolundaki çalışmaları destekledi ve TKP MK 7. Plenumuna, Parti 6. Kongre hazırlıklarına başlamasını önerme kararı aldı. Bu hazırlıklarda parti programının geliştirilmesinin dikkate alınmasını belirtti.

Türkiye Parti Örgütleri Ulusal Konferansı, Sol Birlik partilerinin, devrimci yurtsever örgütlerin üyelerini, Kürt demokratlarını, ülkemizin aydınlık geleceği, barış, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için mücadele eden tüm güçleri en sıcak dayanışma duygularıyla selamlayarak başarılar diledi.

Arjantin'de işkencecilerin cezalandırılması için mücadele sürüyor

Arjantin'de cuntalar dönemi sorumlularından, 1976 sonrası Buenos Aires polis şefliği yapan emekli general Ramon Camps 25 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Arjantin' de daha önceki yargılamalarda cunta şefleri Videla ve Massera ömür boyu, Viola 17 yıl, Galtieri ise 14 yıl hapis cezalarına çarptırılmışlardı. Cuntacıların yargılanmaları konusunda talebini ısrarla dile getiren halk kitleleri verilen cezaları az bulduklarını, yargılamaların sürmesi gerektiğini sürekli vurguluyorlar. Son davada 1976 sonrası 9 binden fazla insanın katledildiği **"kirli savaş"** döneminin sorumlularından Camps'ın suç ortağı işkenceci Miguel Etchecolatz 23 yıl, Camps'in halefi general eskisi Pablo

Richieri 14 yıl ve işkencelere nezaret eden polis doktoru Jorge Borges 6 yıl hapse mahkum oldular. Mahkeme yargıcı, işkencecilerin avukatlarının **"emirleri yerine getiriyorlardı"** şeklindeki savunmasını reddetti ve hiçbir nedenin işkenceyi meşrulaştıramayacağını belirtti.

Arjantin'de cuntacıların yargılanması yalnızca adaletin yerine getirilmesini içermiyor, daha da önemlisi bu ülkede demokrasinin güçlendirilmesi ve demokratik kazanımların bir daha yok edilmesinin önlenmesi açısından önem taşıyor. Ve yine bu yargılamalar yalnızca Arjantin değil, Latin Amerika ülkeleri başta olmak üzere diğer ülkeler açısından da önem taşıyor.

Latin Amerika'da 1979'dan bu yana on ülkede iktidar gaspcısı askeri yönetimler devrildi. El Salvador, Guatemala, Honduras, Panama, Ekvador, Bolivya, Arjantin, Uruguay ve Brezilya'da sivil yönetimlere geçildi. Ne var ki, bu, sözkonusu ülkelerin hepsinde demokrasiye geçildiği anlamını taşımıyor. Ve demokrasiye geçişin önündeki en büyük engeli de askerlerin yönetimde hala varlığını sürdüren etkisi oluşturuyor. Bu etki kırılmadan, ordu kışlasına çekilmeye zorlanmadan, geçmişin hesabı -herşeyden önce özellikle gelecekte böyle bir durumun yinelenmesini önlemek üzere- iyice sorulmadan ne Latin Amerika'nın bu ülkelerinde, ne de askeri faşist diktatörlüklerin kan kusturduğu diğer ülkelerde ve de Türkiye'de demokrasinin işlerlik kazanamayacağı görülüyor.

Halk kitlelerinin cuntacıların yargılanması yolundaki talebi, yalnızca cuntacıların yönetimi gaspettikleri sırada halka ve demokrasiye karşı işledikleri suçların, idam, toplu katliam, işkence gibi insanlık suçlarının, ülke kaynaklarını tekellere peşkeş çekerek işledikleri ekonomik suçların, rüşvet, irtikap, sahtekarlık gibi adi suçların hesabının görülmesi anlamına gelmiyor; aynı zamanda demokrasinin demokrasi olabilmesi ve generallerin **"devleti kurtarma"** adına ikide bir iktidar gasplarının önüne geçilmesi açısından önem taşıyor.

Ancak halklara yaşatılan karanlığın hesabı sorularak, askeri-faşist diktatörlüklerinin halk düşmanı hareketlerinin yanlarına kalmayacağı gösterilerek, faşizmin kurum-

Devamı 7. sayfada

AKEL'in 16. Kongresi yapıldı

Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi AKEL'in 16. Kongresi Lefkoşe'de çalışmalarını tamamladı. Kıbrıs komünistlerinin forumuna 700'den fazla delegenin yanısıra 33 kardeş partiden ve ulusal kurtuluş hareketlerinden delegasyonlar da katıldı. 16. Kongre aynı zamanda Kıbrıs Komünist Partisi'nin 60. kuruluş yıldönümüne raslıyordu.

AKEL Genel Sekreteri Ezekias Papaiyannu tarafından kongrede okunan Merkez Komitesi Raporu'nda, Kıbrıs sorununun BM kararı temelinde adaletli ve kalıcı bir çözüme kavuşturulmasının sadece bölgede değil, aynı zamanda bütün dünyada barışın sağlamlaştırılmasına yardım edeceği vurgulanıyor. Raporda, Kıbrıs komünistlerinin Akdeniz'in nükleer ve öteki yığınsal kırım silahlarından tamamen arındırılmış, barış ve işbirliği bölgesine dönüştürülmesinden yana olduklarını belirtilerek, **"AKEL bu nedenle Sovyetler Birliği'nin nükleer silahsız bir Akdeniz oluşturulmasına ilişkin öneriler de içinde, tüm barışçı öneri ve girişimleri vargüçle desteklenmektedir"** deniliyor.

AKEL Genel Sekreteri 16. Kongrede okuduğu MK Raporunda ülke sorunları üzerinde durdu ve partinin önde duran ödevlere, bu ödevlerin yerine getirilmesi için ülkedeki tüm ilericileri, yurtsever, demokrat güç ve kuruluşlarla yapıcı, ilkeli bir işbirliğinin zorunluluğuna işaret etti. Papaiyannu şöyle dedi: **"Partimizin Kıbrıslı Rumlar ve Türkler arasında yeniden yakınlaşmayı, dostluk ve kardeşliği sağlamak için, yurdumuzun düşmanlarının ayakları altındaki zemini yıkmak için, nereden ve kimden gelirse gelsin her türlü şovenist tutum ve akımlara karşı kararlılıkla savaşmayı başta gelen bir ödev saymaktadır."** AKEL Genel Sekreteri, Kıbrıs komünistlerinin adadaki tüm yabancı askeri birliklerin, bu arada Kıbrıs'ın kuzeyini işgal altında tutan tüm Türk askeri birliklerinin tamamen çekilmesini, Kıbrıs'taki tüm yabancı askeri üs ve tesislerinin kaldırılmasını öngörmeyen bir çözüme kesinlikle karşı olduklarını belirtti. AKEL'in gerçekten bağımsız, egemen, toprağı bütün, federatif, bağlantısız ve askersizleştirilmiş bir Kıbrıs Cumhuriyeti istediğini vurguladı.

AKEL'in 16. Kongresi parti genel sekreterliğine Ezekias Papaiyannu ve Genel Sekreter Yardımcılığına Andreas Fantis'i oybirliğiyle seçti. Kongre sonucunda bir çağrı yayınlandı. Çağrıda Kıbrıs komünistleri, bölgede yabancı askeri üslerin varlığından kaynaklanan tehlikelere dikkat çekiyor, Birleşik Amerika'nın uzayı silahlandırma çabalarına açıkça karşı çıkıyor, BM Genel Sekreterini Kıbrıs konusundaki çabalarını adil ve kalıcı bir çözüm bulmak yönünde sürdürmeye çağırıyor.

Irak Kürdistanı'nda KYB ve KDP birlik yaptı

Kasım ayı içinde Irak Kürdistan'ında yıllardan beri silahlı mücadele yürüten Kürdistan Yurtsever Birliği (KYB) ile, Kürdistan Demokrat Partisi-Irak (KDP) arasında bir birlik yapıldı. Siyasi, askeri ve propaganda alanında çeşitli konuları kapsayan birlik metni, daha sonra kamuoyuna açıklandı.

Buna göre taraflar, Saddam diktatörlüğüne karşı yürüttükleri silahlı mücadeleyi bundan böyle birlikte ve daha koordineli bir şekilde yürütecekler. Iraklı güçlerle dostluk ve dayanışma içinde olacaklar. Kürdistanlı örgütlerin birliğini sağlamak ve Irak'ta geniş bir yurtsever cephesinin oluşması için yoğun çabalar harcayacaklar.

Irak Kürdistanı'nda böylesine bir birliğin sağlanmaş olması, hiç şüphesiz büyük bir öneme sahiptir. Bu yıllardan beri kitlelerin özlemini duyduğu ve dörtgözle beklediği bir birliktir. Aynı zamanda Iraklı ilerici, devrimci güçler açısından da önem arzetmektedir. Bunu, daha da güçlendirip geniş bir cephenin yaratılması yolunda bir adım ve ABD'nin bölgedeki sadık dostlarından biri olan Saddam diktatörlüğünün biran evvel yıkılması için kullanmak gerekir.

Demokratik Güçbirliği Platformu'nda **"Ortadoğu'da ulusal ve sosyal kurtuluş savaşı veren halklarla dayanışma içinde olmak, Filistin ve Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesini desteklemek."** diyen Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği, Kürdistan'ın diğer parçalarında mücadele yürüten yurtsever örgütlerin hem kendi aralarındaki hem de diğer ilerici, devrimci, komünist güçlerle birlik yapmalarına büyük bir önem biçmektedir. Böylesine bir birliğin hem Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesinin hem de o devletteki demokrasi mücadelesi açısından yararlı olacağına inanmaktadır.

LI KURDISTANA IRAQ DA YNK û PDK-IRAQ TIFAQIYEK PÊK ANÎN

Dı meha Çıriya Paşin lı Kurdıstana Iraq da Yekıti Nıştımani Kurdıstan û PDK-Iraq, ku jı salan vırda şerên çekdariyê dajon, tıfaqiyek pêkanin. Tıfaqi, lı ser programek politik, leşgeri û propaganda çêbû.

Gor programa tıfaqiyê jı vır pêve herdu rêxıstın, wê hêzên xwe bıkın yek, şerên hevdu nekın û bıhevre dıji hukma Saddam şer bıkın. Dı gel vê bı hêzên Iraqi ve ji dosti û alikari wê bê danin. Jı bo pêkanina yekıtiya hêzên Kurdıstan û cepheyek fıreh lı seranseri Iraq, kar bê kırın.

Bê şık lı Kurdıstana Iraq da pêkanina tıfaqiyek usa, tıştek pır gıring e. Ev tıfaqi jı salan vırda ye ku, jı aliyê gel dıhat xwestın. Dı gel vê ev tıfaqi jı bo hêzên Iraqi a pêşverû û şoreşger ji gıring e. Pêvıste ku ev tıfaqi bıbe gavek jı bo pêkanina cepheyek fıreh û jı bo hılweşandına hukma Saddam.

YEKÎTIYA HÊZÊN ÇEP a Tırkiyê û Kurdıstana Tırkiyê dı platforma xwe ya demoqratik da usa dıbêje:

"Pıştgıri bı gelên ku lı Rojhılata Navin da şerên netewi û sosyal dıkın, pıştgıri bı tevgera Fılıstin û gelê Kurd ya netewi û demoqratik."

YEKÎTIYA HÊZÊN ÇEP a Tırkiyê û Kurdıstana Tırkiyê, qiymetek gıran dıde yekıtiya hêzên welatparêz yên Kurdıstan ya hemû perçan û yekıtiya hêzên pêşverû, şoreşger û komunist. Û bavêr dıke ku, ev yekıtiya hım jı aliyê tevgera netewi û demoqratik ya gelê Kurd, hım ji tevgera demoqrasi yê wan dewletan, bıbe karek hêja.

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA' kısa haberler ..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

● *Şili'deki faşist Pinochet rejiminin zindanlarında tutulan 500'ün üzerinde politik tutuklu, üç yurtseverin idama mahkum edilmesini protesto için açlık grevine başladı. Bu arada diktatörlük rejimine karşı savaşan Devrimci Sol Hareket'in 16 üyesinin daha ölüm cezasına çarptırıldıkları bildiriliyor. Şili'de tutuklu aileleri ve politik tutuklularla dayanışma derneği, başkent Santiago'da dağıtılan bildirilerde bu yurtseverlerin faşist cellatların elinden kurtarılması için herkesin sesini yükseltmesi çağrısında bulundular. Öte yandan Pinochet karşıtı kuruluşlar, muhalefet partileri ve işçi sendikaları faşist rejimin yurtseverlere kestiği ölüm cezalarını protesto ettiler ve faşist zindanlardaki 500'den fazla politik tutuklunun açlık grevini desteklediklerini bildirdiler.*

● *İsrail'in işgalindeki Batı Ürdün'de Filistinli öğrenciler yığınsal gösteriler yaptılar. Ramalah Üniversitesi önünde bir grup öğrenci ve öğretim üyesinin oturma grevine işgal kuvvetlerinin saldırması üzerine binlerce yüksek okul ve lise öğrencisi yürüyüşe geçti. İsrail'in Lübnan'a, özellikle son olarak Sayda kentine barbarca saldırılarını protesto etmek için başlayan eylemler, son iki yılın en yığınsal direnişine dönüştü.*

● *İspanya'da seçimler için cephe oluşturan sol güçler, sendika federasyonu, barış örgütleri ve birçok ünlü politikacı ve aydın ortak bir çağrı yayınlayarak Ispanyol topraklarındaki Amerikan üslerinin kaldırılması istemiyle ulusal bir kampanya önerdiler. Yeni kampanyanın amaçlarından biri, Amerikan üslerinin kaldırılması istemiyle halktan toplanacak imzaların bir liste halinde parlamentoya sunulması. Kampanya Kasım 1987'de Madrit'te düzenlenecek yığınsal barış yürüyüşüyle zirvesine ulaşacak.*

● *Sovyetler Birliği, Birleşik Amerika'nın stratejik silahların sınırlandırılmasına ilişkin SALT-2 Antlaşmasının tek taraflı ihlal edilmesini sert bir dille kınayarak, günümüzün en büyük provakasyonlarından biri olarak niteledi. Sovyet hükümetinin yayınladığı açıklamada bununla birlikte sorununun son derece önemli olduğu ve stratejik silahlanma yarışının temel engellerinden birini korumak gerektiği görüşünden hareket eden Sovyet yönetiminin, SALT-I ve SALT-2 Antlaşmalarının getirdiği sınırları şimdilik aşmama kararı aldığı bildirildi. Sovyet hükümetinin açıklamasında Amerikan yönetiminin SALT-2 Antlaşmasının sınırlarını aşma kararının uluslararası gerginlikleri giderme eğilimini torpillemek isteminden kaynaklandığına işaret ederek, "ABD bu adımıyla stratejik silahlarda sınırsız bir silahlanma yarışının kapısını açıyor. Bu adım askersel üstünlük çabasından ileri geliyor" deniliyor.*

● *Reagan yönetiminin İran'a gizli silah sevkiyatı ile ilgili büyük skandal devam ederken yeni bir silah skandalı daha patlak verdi. Bu kez Reagan yönetiminin Amerikan gizli servisi CIA aracılığıyla İsviçre üzerinden Güney Afrika'daki ırkçı Botha rejimine, nükleer mermi atan ağır toplar ve çok sayıda roket de dahil 20 ton savaş malzemesi aktardığı açıklandı. "Washington Post" gazetesiyle, Londra'da çıkan "Independent" gazetesinde yayınlanan belgelere göre, bu yıl içinde Amerikan Savunma Bakanı Weinberger'in doğrudan emriyle Güney Afrika'ya dört kez gizli silah sevkiyatı yapıldı. Hatırlanacağı üzere, Amerikan senatosu Güney Afrika'ya her türlü silah ve savaş malzemesi satışını yasaklamıştı.*

● *Salvador'da iki kurtuluş örgütü stratejik bağlaşıklık anlaşması imzaladı. Salvador "Farabundo Marti" Ulusal Kurtuluş Cephesi ile Demokratik Devrimci Cephe yöneticileri yayınladıkları ortak açıklamada, iki cephe örgütü arasında imzalanan anlaşmanın Salvador halkının öz çıkarlarına ve özlemlerine uygun olduğuna işaret edildi. Açıklamada, halk düşmanı rejime karşı altı yıllık direniş savaşının deneyimlerinin yeni başarılar için sağlam bir basamak yapılabileceği, iki örgütün ortak bir amaç olan, Washington yönetimi ve müttefiklerinin Salvador halkının direniş hareketini boğma planlarına karşı, Salvador'da demokratik ve antiemperyalist devrimin zafere ulaşması için kararlı savaşım yürütecekleri kaydediliyor.*

● *Diktatör Pinochet Eylül ayında tüm Şili'de ilan edilen olağanüstü hal uygulamasının 30 gün daha uzatılmasını kararlaştırdı. Buna gerekçe olarak, ülkede rejim karşıtı hareketlerin ve "mevcut düzeni yıkmayı amaçlayan faaliyetlerin sürmesini" gösterdi.*

Öte yandan, diktatörlük karşıtı politik güçlerden kilise temsilcilerine dek geniş muhalefet çevreleri Pinochet'in ülkede olağanüstü hal uygulamasını 30 gün daha uzatma kararını protesto ettiler. Muhalefet güçleri önümüzdeki günlerde tüm ülke çapında ulusal direniş eylemlerine geçeceklerini açıklayarak, Eylül ayından beri sürdürülen yığınsal tutuklama, terör ve zorbalığa derhal son verilmesini, tüm politik tutukluların serbest bırakılmasını istediler.

● *5 kıtadan barış taraftarı örgütlerin Atina'daki Barıs ve Silahsızlanma Konferansı'nda, silahsızlanma yolunda somut adım atılmasını sağlamak için mücadeleyi hızla artırmanın gerektiği belirtildi. 70 ülkeden 300'ün üzerinde barış örgütünün temsilcileri, temsil ettikleri değişik politik ve dinsel akımlardan milyonlarca insanın, özellikle nükleer silahların azaltılması giderek ortadan kaldırılması istemini yükselttiğini dile getirdiler.*

Zor ama doğru bir yol

Baştarafı 1. sayfada

henüz sonuç almaya yarayışlı bir kazanımlarından, başarılarından söz etmekte güçlük çekiyoruz. Ama bilinen odur ki, birlikte mücadele etmekten başka hiçbir yol amaca uygun değildir. Bu kendini gittikçe daha sık kanıtlayan gerçektir.

Bu koşullarda sol güçlerin, Sol Birliğin görevi de, sorumluluğu da artıyor. Değişen koşullar sol güçlerin birliğini daha hayati ve acil kılıyor. Bu uğurda çabalarımızı bin kat artırmak koşuluyla, iyimser olmak için elimizde sağlam dayanaklarımız vardır.

Herşeyden önce, Özal yönetiminin karşısında tutarlı bir alternatif Sol Birlik tarafından hazırlanmış, tüm güçlerin ilgisine sunulmuştur. Sol Birliğin Demokratik Güçbirliği Platformu, Özal hükümetinin tüm politikalarının karşısına tutarlı sağlam bir alternatif politika ortaya koyabiliyor.

Böyle bir alternatif politikanın genel çizgileriyle varolması, bu platformu ortaya koyan güçlerin sorumluluğunu da kuşkusuz artırıyor.

Sol Birliğin Demokratik Güçbirliği Platformu yalnızca içerdiği önlemlerle rejimin karşısında tutarlı gerçekçi bir alternatif olmakla kalmıyor, bu platform aynı zamanda tutarlı yaklaşımıyla da sol güçlerin en geniş birliğini sağlamaya, demokrasi güçlerine yol göstermeye yetenekli bir belge olduğunu da gösteriyor. Platform, diktatörlükle uzlaşmayı reddeden tüm güçlere birlikte savaşmayı öneriyor. Bu, bir birlikte mücadele çağrısıdır...

Solun birliğinden de demokrasi isteyenlerin ortak eyleminden de umutlu olabiliriz. Ama işlerimiz kuşkusuz kolay değil. Solun önüne koyduğu hedeflere ulaşabilmesinin ne kadar zorlu mücadeleleri gerektirdiğini günümüzün gelişmeleri de gösteriyor. Örneğin bir Türk-İş Kongresi sol güçlerin sabırlı ama kararlı, birlik yanlısı ve hedeflerinden şaşmayan bir rotada inatla yürümelerinin önemini, bunun yanında görevlerimizin zorluğunu, sonuç almanın güçlüğünü gösterdi.

Zor olabilir ama başkaca doğru bir yol yoktur. Sorumluluk ve kararlılık, düşmanı gözden kaçırmayan bir savaş doğrultusu, ilkesel, birliği önde tutan, esnek bir politika... 1987 yılında, kuruluşunun 3. yılında SOL BIRLIK, işte bu yoldan yürüyecektir.

SOL BİRLİK

DİSK davası sonuçlandı Mahkeme rejimin kararını açıkladı

Baştarafı 1. Sayfada

lık dışı baskı ve terörü nedeniyle çalışmalarını ve yaşamlarını yurt dışında geçirmek zorunda bırakılan DİSK yöneticilerinin yaptıkları ortak açıklamada söyledikleri gibi, DİSK hakkında verilen bu uğursuz karar **"diktatörlüğün daha 12 Eylül darbesiyle ortaya koydukları işçi sınıfına karşı sosyal öç alma politikalarının doğal bir sonucudur."**

Gerçekten de diktatörlük, 12 Eylül'den başlayarak sendikalara düşmanlık politikasını, DİSK'e düşmanlığa dönüştürerek yürüttü. Böylece DİSK'in şahsında, yığınların direnme gücünün artmasındaki rolü ve önemi azaltmayı amaçladı. Açıktı ki DİSK'e vurulmadan, sendikal hareketin bütününü **"teslim"** almaya, iğdiş etmeye olanak yoktu. 11 Eylül 1980 akşamından başlayarak, askeri mahkemenin karar aldığı güne kadar geçen 6 yıllık sürede DİSK'e ilişkin uygulamalar, Evren-Özal diktatörlüğünün temel politik silah olarak elden düşürmedikleri zor kullanımının açık ve somut bir örneği oldu.

DİSK için askeri mahkemece verilen kararın işçi sınıfına, demokrasi güçlerine mesajı şu olmaktadır: Diktatörlük zor kullanımdan vazgeçmeyecektir. Bu temel politik silah ikircim gösterilmeden, bundan böyle de kullanılmaya devam edecektir. Kararın Türk-İş'in 14. Genel Kurulunun ikinci günü çıkmasına bu nedenle raslantı olarak bakılamaz. 1987 yılını eylem yılı ilan eden Türk-Iş Genel Kuruluna, DİSK kararı ile açıkça meydan okunmuş, Türk-İş tehdit edilmiştir. Bu kararla, Evren-Özal diktatörlüğü sendikalara yönelik saldırılarını daha da artıracağını ortaya koymuştur.

DİSK'e ceza yağdıran bu karara karşı sessiz kalınamaz, kalınmamalıdır. Türk-İş 14. Genel Kurulunda bu kararın tepkiyle karşılanması, uluslararası sendikal örgütlerin, dünya demokratik kamuoyunun kararı protesto ederek DİSK'le dayanışmalarını sürdüreceklerini ilan etmeleri bu kararı geri aldırma yönünde çalışmaları olumlu yönde etkileyecektir.

Sol Birlik askeri mahkeme kararının geri alınması yönünde atılacak bütün adımlara destek olacak, DISK'in üzerindeki yasağın kalkması yönündeki mücadeleleri desteklemeye devam edecektir.

Hiçbir güç DISK'i DİSK yapan mücadele anlayış ve ilkelerini işçi sınıfından söküp atamayacaktır. İşçi sınıfımız, emekçi halklarımız DİSK ve onun mücadelesini iyi tanıyor, iyi biliyor.

Grevlerle dayanışmayı yükseltelim

Baştarafı 1. Sayfada

mıyla grev başlattı. Diğer yandan Laspetkim-Iş sendikası Istanbul'da kurulu Dora Plastik Fabrikasında ocak ayı içinde greve gideceğini açıklarken, Petrol-İş sendikası da 6500 işçinin çalıştığı Petkim Aliağa ve Yarımca tesislerinde grev kararı aldı. Aliağa'daki ek tesisler 28 Aralık günü Özal tarafından hizmete açılırken işçiler törene katılmadılar.

1987 yılı içinde ülkenin çeşitli işyerlerinde de grev kararları alınması bekleniyor. Evren-Özal faşizmi ihracata milyarlarca lira vergi iadesi verirken, hayali ihracat yapıp köşeyi dönenler için af çıkartırken, iflas eden şirketleri satın alıp sahiplerini bir kez daha zengin ederken; işçilere, memurlara, tüm emekçilere enflasyon oranının da altında kalan görünürde bir zam vermeyi istiyor. Sosyal haklardaki genişletmeyi kabul etmiyor ve böylece tüm çalışanların içinde bulunduğu yoksulluğu bir kat daha artırmaya yöneliyor. Buna karşılık işçilerin ve emekçilerin hak arama mücadelesini ise **"anarşi"** olarak niteliyor ve her türlü baskıyı kullanarak engellemeye çalışıyor.

12 Eylül 1980'den beri her yanından baskı altına alınmış, en doğal hakları bile ortadan kaldırılmış olan işçi sınıfı grevlerle hareketleniyor. Önceki yılların yemek boykotları, iş yavaşlatmaları, sessiz protestoları açık eyleme dönüşmeye başlıyor. 1987 yılı grevlerin yaygınlaşacağı bir yıl olarak görünüyor. Şimdikiler giderek büyüyecek olan ilk adımlardır.

Aydınların, öğrencilerin, Kürt halkının, Konya'da üs istemeyen halkın... kısacası tüm toplumun hoşnutsuzluğu, hareketliliği büyüyor. Tüm bu kıpırdanmayı birleşik olarak faşizmin üstüne yürütmek örgütlü demokrasi güçlerine düşüyor.

Grevci işçilerin direnişi, tüm işçilerin, öteki emekçilerin ekonomik ve sosyal hakları için mücadeledir. Şimdi grevlerle gösterilecek dayanışma her yolla güçlendirilmeli, **"hak verilmez alınır"** diyen işçilerin direnişine destek verilmelidir. Grevci işçilerle gösterilecek her dayanışma demokrasi mücadelesine güç katacaktır.

Fransız öğrencilerinin direnişi hükümete geri adım attırdı

Baştarafı 8. sayfada

tek verdi. Öğrencilerin ve ilerici kamuoyunun yığınsal protesto ve eylemleri karşısında Başbakan Chirac aynı akşam yaptığı açıklamayla yasa tasarısını tümüyle geri çektiklerini açıkladı.

Öğrencilerin direnişinin başarıyla sonuçlanması üzerine öğrenciler okullarına çekildiler. 10 Aralık günü ise, Ulusal Eylem Günü kararına uyarak öğrenciler ve demokratik kamuoyu Paris'te tekrar sokağa çıktı. Bu kez yüzbinlerce öğrenci ve emekçi hükümeti protesto etti ve eğitim sisteminin demokratikleştirilmesini istedi. Fransa'nın en büyük sendikal federasyonu CGT öğrencilere destek vererek greve gitti. Fransız Komünist Partisi Politik Bürosu yaptığı açıklamayla Fransız halkını Ulusal Eylem Günü'ne katılmaya çağırdı. FKP ayrıca, üniversite yasa tasarısının hükümet tarafından geri alınmasını, üniversite ve lise öğrencilerinin büyük bir kazanımı olarak niteledi. Fransız öğrencilerinin direnişi diğer Avrupa ülkelerinde öğrenci gösterileriyle de desteklendi.

Örgütlülük dayanışma ve başarı

Fransa'da üniversite ve lise öğrencilerinin eğitiminde eşitsizliği artıran yeni yasa tasarısına karşı yürüttükleri ve sağcı hükümete karşı politik kazanıma dönüşen direnişleri önemli bir başarı niteliğinde. Herşeyden önce, tüm üniversite ve lise öğrencilerinin varolan haklarına bir saldırı niteliği taşıyan tasarıya öğrencilerin ülke çapında güçlerini birleştirerek, örgütlü ve yığınsal çıkışlarla karşı koyması başarının ilk koşulu olmuştur. Öğrencilerin haklı çıkışlarının yığınsallık ve örgütlülük düzeyi toplumun diğer kesimlerinden ve kamuoyundan geniş destek almasının koşullarını yaratmıştı. Öğrencilerin direnişinin ulusal çapta koordinasyonu ve yönetilmesi, bir yandan polisin saldırılarını ve faşist grupların provakasyonlarını geri püskürtürken, diğer yandan da sağcı hükümetin öğrencileri bölme, hareketi terörist olarak gösterme gayretlerini de boşa çıkartmıştır. Yine, öğrencilerin hareketinin disiplin ve kararlılık düzeyi hükümetin verdiği ödünlere rağmen eylemlerin sürekliliğini sağlayan ve hedefe götüren etmen niteliğindedir.

Öğrencilerin planlı eylemlerine sendikalar dayanışma grevi ve mitinglerle destek verdiler. Böylece öğrenciler kamuoyundan geniş destek gördü. Gelişmelerin de gösterdiği gibi, öğrencilerin işçi sınıfından gördüğü destek hareketin kararlılığını korunmasında ve sonuç alıcı olmasında belirleyici olmuştur.

Sonuç olarak, Fransız hükümetinin demokratik haklara saldırısının bir parçası olarak hazırladığı, emekçi çocuklarına yüksek okul kapılarını biraz daha kapatan ve uzun süredir üzerinde ısrar ettiği, protesto edilmesinin üzerine polisi sürdüğü yasa tasarısını geri çekmek zorunda kalması, Fransız üniversite ve lise öğrencilerinin örgütlü, yığınsal direnişinin, öğrenci hareketi ile başta sendikalar olmak üzere geniş kamuoyunun gösterdiği dayanışmanın önemli bir başarısı olmuştur.

Öğrencilerin direnişi sürüyor

Baştarafı 1. Sayfada

masıyla karalamaya çalışan diktatörlük, bu amaca uygun olarak 'operasyon'lar düzenliyor, öğrencileri gözaltına alıyor, dernekleri kapatıyor.

Son olarak Ankara'da gözaltına alınan arkadaşlarının işkence görmesi üzerine, öğrenciler, YÖK uygulamalarını ve öğrenci derneklerine uygulanan baskıları protesto etmek için eyleme geçtiler. Istanbul'da ITÜ, IÜ, Yıldız ve Marmara Üniversitesi'nde öğrenciler yemekhanelerde yemek yemeyerek boykot yaptılar. Ankara'daki öğrenciler de 28 Aralıkta açlık grevine çıktı. Kültürel etkinlik gösteren dernek yöneticilerinin okuldan uzaklaştırıldığını, polisin sınavlardan ve evlerden öğrencileri gözaltına aldığını, arkadaşlarına gözaltında işkence yapıldığını belirten öğrenciler, **"En haklı istemlerimizın ardında 'yasadışı örgütler' arayan ve bizlerin birliğimizi, haklılığımızı bozmaya yönelik propaganda yürüten, arkadaşlarımıza işkence yapan güçlere karşı açlık grevi yapıyoruz"** dediler.

Öğrencilerin açlık grevi daha sonra Izmir, Istanbul ve Bursa'da öğrencilerin katılımıyla genişleyerek sürdü. Öğrenciler yeni yıla açlık greviyle girdiler.

Öğrencilerin kamuoyunu dayanışmaya çağıran açıklamaları geniş destek gördü. Grevci öğrencileri ziyaret eden SHP milletvekili Fikri Sağlar gençlik üzerindeki baskılara karşı çıkarak, **"Işkence insanlık suçudur, zaman aşımına uğrayamaz"** dedi. Bursa'daki öğrencilerin açlık grevini Bursa Barosu'dan 25 avukat ziyaret ederek destek veririken, sanatçı Ahmet Kaya Ankara'daki açlık grevine katıldı. Muzaffer Izgü, Sacide Çekmeci, Arıf Damar, Deniz Türkali, Hale Soygazi, Refik Durbaş ve Bilgesu Erenus açlık grevindeki öğrencileri ziyaret ettiler ve dayanışmalarını dile getirdiler. Yine Prof. Server Tanilli'nin Strasbourg'dan grevci öğrencilere yolladığı dayanışma mesajı ve başarı dilekleri ile Ingiliz Öğrenci Parlamentosunun dayanışma dilekleri öğrencilerin direnişine büyük moral kattı. Öğrenciler daha sonra açlık grevine son verdiler. Böylece siyasi polisin tüm saldırılarına karşın gerilemeyen öğrenciler, göz altına alınan arkadaşlarına sahip çıktılar ve kamuoyundan destek gördüler. Öğrenciler diktatörlüğün saldırısını şimdilik geri püskürttüler. Haklı eylemlerinin çevresinde oluşan dayanışma gençliğe bir kez daha yalnız olmadığını gösterdi.

Gençliğin eyleminin kamuoyundaki yasallığı yeni kazanımlar için olanaklar da yaratmıştır. Yeni saldırılara karşı uyanık olmak, direnişlerin kazanımlarını üniversitelere yaymak şimdi büyük önem taşıyor. Bu nedenle, öğrenci hareketinin birlik ve yığınsallık düzeyi her zamankinden yüksek olmak zorunda. Yeni saldırıların boşa çıkarılması, yasal örgütlenme hakkının savunulması ve derneklerin güçlendirilmesi de ancak bununla olanaklıdır.

Faşist terör Kürdistan'da...

Baştarafı 4. sayfada

kartlar dağıtarak izne bağlıyor bu işi.

Aranan kişinin aile bireylerine işkence yapmak, evlerini yıkmak, onları göçe zorlamak ve cinsel ilişkide bulunup bulunmadıklarını saptamak üzere eşlerini muayeneye göndermek de bu ahlak dışı zorbaca uygulamaların birer parçasıdır. Idil ilçesinde aranmakta olan Abdurrahman Motor'un bulunması için yapılan "operasyon"da da görüldüğü gibi baskı ve terör aranan ailesiyle sınırlı kalmıyor, bütün bir köyü hatta bir çok köyü birden kapsayabiliyor. Idil Jandarma Komutanlığı'nın A. Motor'u bulup teslim etmeleri veya ailesini köyden kovmaları için köylülere baskı yapması ve 9 köyden 25 kişiyi 23 gün boyunca sabahtan akşama kadar ilçe merkezindeki komutanlık binasında bekletmesi gelişmelerin nasıl korkunç bir boyuta ulaştığını gösteriyor.

Işin daha ilginç yanı da ilçe kaymakamının bütün bu olayları doğrulaması ve "Bu duruma müdahale olanağım yok. Beni aşan bir konudur." demek zorunda kalmasıdır.

Gelişmeleri yerinde izleyen SHP milletvekili Kenan Nehrazoğlu ise verdiği demeçte gördüklerini şu cümlelerle dile getirdi:

"...Bu olayların tahkikatı da çok zor değildir. Herkesin gözü önünde gelişen olaylardır. Bu olayların nedeni ve başı başbakanın kendisidir. Bu kadar büyük olayları, başbakanın bilmemesi mümkün değildir. Halk üzerindeki akılalmaz baskıları görmesi için sayın cumhurbaşkanı Kenan Evren'i Mardin'e davet ediyorum."

Kuşkusuz Nehrozoğlu'nun tesbiti doğru. Bu işlerin tümü başbakanın bilgisi dahilindedir. Ama Özal bu suçları yalnız başına işlemiyor. Bu bir devlet politikasıdır. Ve Evren başta olmak üzere devleti yönetenlerin hepsi bunları birlikte planlayıp uyguluyorlar. Bu gerçeği görüp kararlıca üzerine gitmek sağlıklı bir demokrasi mücadelesinin mihenk taşlarından biridir.

Arjantinde işkencecilerin cezalandırılması için mücadele sürüyor

Baştarafı 6. sayfada

laştırdığı ve sürekli baskı ve korku üreten çarklar kırılarak demokratik hak ve özgürlüklere ulaşılacaktır. Bu böyle olduğu içindir ki, sivil yönetimlere geçilmiş olsa da, cunta döneminin ve cuntacıların hesabı görülmeden demokrasiye dönülmüş olmayacaktır.

Nitekim Arjantin ve Uruguay'da eski diktatörlük rejimleri sırasında binlerce kişiyi katleden, onbinlerce insanı işkenceden geçiren eski cunta şefleri, polis, ordu ve hükümet yetkililerinin afedilmesine ilişkin özel yasaların çıkarılması ve "geçmişe sünger çekme" girişimleri sert protetolarla karşılanmıştır.

Arjantin'in başkenti Buenos-Aires'te, katillerin ve işkencecilerin aflarına ilişkin yasanın Arjantin parlamentosunda çok az bir oy farkıyla kabul edilmesi ve cumhurbaşkanı Alfonsin tarafından da onaylanması üzerine, diktatörlük rejimleri döneminde yakınlarını yitiren 30 bin kişi protesto gösterisi yaptı. Göstericiler 30 binin üzerinde kişinin katledilmesinden sorumlu eski diktatörleri ve eli kanlı canileri affeden yasanın derhal iptal edilmesini istiyorlar.

Arjantin ve Uruguay halkları cuntacıların, katillerin, işkencecilerin cezalandırılmaları için mücadelerini sürdürüyorlar.

NAZIM HİKMET 85 YAŞINDA

Türkiye işçi sınıfının, Türkiye halkının yetiştirdiği, ülkemizin onuru Nazım Hikmet'in dizeleri, ölümsüz ozanın 85. doğum yılında özgürlük isteyen herkesin, barış ve bağımsızlık için savaşan halkların dilinde bir savaş türküsü oluyor. Nazım'ın yapıtları tüm dünyada elden ele dolaşırken, onun kendi öz yurdunda dizelerine yasak koyanlar, adının anılmasını yasaklayıp, ünlü ozanı ananlar hakkında davalar düzenler, onun adın ve yapıtlarını unutturmayı başaramadılar.

Nazım'ı bu denli yücelten, ölümsüzleştiren nedir? Nazım'ı ölümsüz kılan, onun üstün sanat yeteneğini, kalemi kullanışındaki hüneri yaşamın canlı özü ile birleştirebilmesidir, Toplu Yapıtlarında yazdığı önsözünde kendisi için şöyle diyor Nazım: **"Bu kitabın yazarı, yüreğini, kafasını, kalemini, boydan boya ömrünü halka vermiş olmakla övünen sıradan bir Türk şairidir"**. Gerçekten de Nazım'ın evrensel ölçüde gücü ve etkisinin kaynağı onun halkıyla bütünleşmiş olmasıdır. Nazım'ın tüm dizeleri halkın öfkesi, acısı, umududur. Nazım yaşamda gerçek, somut olanı yakalar ve kaleminin hüneriyle, ustaca ve cesaretle ortaya koyar. Bu gerçek **"Karabük fabrikasındaki tesviyeci Hasan"**, **"fakir köylü Hatçe kadın"**, **"ırgat Süleyman"**dır, **"Kore'ye gönderilen Mehmetçik"**tir, **"Amerika'ya ciro edilen vatan toprağıdır"**. Gerçeklerden hareket eden Nazım, yüreğini ve sanat gücünü halkına, insanlığa adamış olan büyük ozan, gerçeği gizlemeye çalışanlara karşı bir silah olarak kullanır kalemini. Bu silahı korkusuzca zindanda yatma pahasına hak ve özgürlük düşmanlarına vatan toprağını satışa çıkaranlara çevirir:

İnsan olan vatanını satar mı?
Suyun içip ekmeğini yediniz.
Dünyada vatandan aziz şey var mı?
Beyler bu vatana nasıl kıydınız?
Günü gelir çark düzüne çevrilir,
günü gelir hesabınız görülür.
Günü gelir sualiniz sorulur:
Beyler bu vatana nasıl kıydınız?

"Şiirimin kökü yurdumun topraklarındadır. Ama dallarıyla bütün topraklara Doğuda, Batıda, Güneyde, Kuzeyde uçsuz bucaksız yayılan bütün topraklara, o topraklar üzerinde kurulmuş medeniyetlere, büyük dünyamıza uzanmak istedim" der Nazım. Şiirlerinde tüm insanlığın ortak istemini dile getirir, insan oğlunun geleceğinin, uygarlığın düşmanı savaşlara karşı çıkar, savaş felaketinin ana kaynağını gösterir:

Öldürmemiz, ölmemiz lazım geliyor
Çok çok para kazanmaları için.

diyerek silahlanmanın, savaş kışkırtıcılığının nedeninin silah tekellerinin kâr hırsında yattığını belirten Nazım der ki:

Elbette aşıkare söylemiyorlar bunu
renk renk fener asmışlar kuru dallara
yalanları salmışlar yollara
Aldanıp aldanmamak
İşte mesele.
Aldanmazsak varız
Aldanırsak: Yok!

Nazım'ın bundan 35 yıl önce yazdığı bu dizeler günümüzde de canlılığını, yakıcı önemini korumaktadır. Nazım'ı güçlü yapan, onu ölümsüzleştiren de aslında onun geleceği görmesi, ölümünden yıllar sonra bile yapıtlarındaki görüşlerin canlı özünden birşey yitirmemiş olmasıdır.

Nazım insanlığı savaş felaketinden kurtarmanın, silahsızlanmanın yolunu ve bu yolu tıkayan engeli ise şöyle dile getiriyor:

Buyrun deniyor size,
"buyrun oturun" deniyor size,
"konuşup anlaşalım Mister".
Siz ter ter tepiniyorsunuz,
"Bizde atom bombası var"
diyorsunuz.
"Ondan bizde de var" deniyor size.
"Ama" diyorsunuz," bizde
hidrojenlisi de var",
"Ondan da var bizde" deniliyor size,
"Ama" diyorsunuz, "bizde"
diyorsunuz....
Boşuna nefes tüketiyorsunuz.

"Buyrun oturun deniyor size,
"konuşup anlaşalım"
Siz ter ter tepiniyorsunuz,

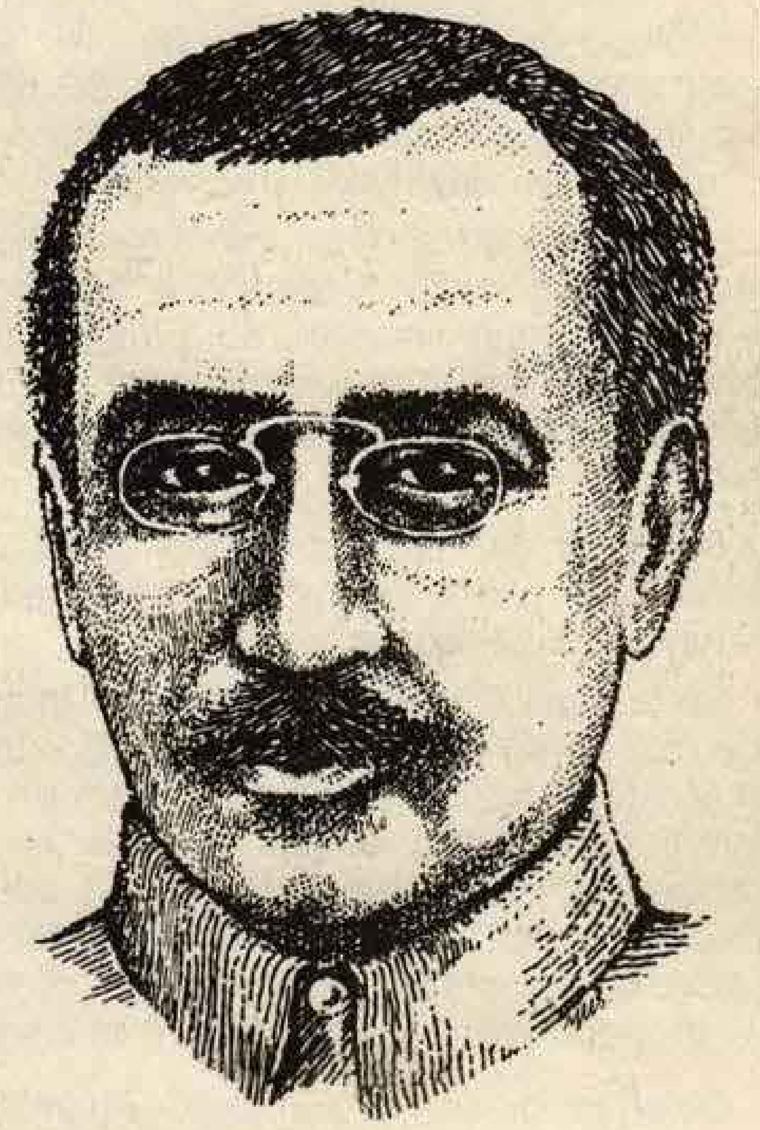

"emrederim, konuşmam" diyorsunuz.
Peki,
Dünya yanmış, yıkılmış
umurunuzda değil,
ya kendi halkınız?
Mahvolmuş, olmamış
Hepsi bir mi sizin için?
.....
Geçenkiler gibi olmayacak bu sefer,
bu sefer sizin oraya da gelecek o,
taa evinizin içine kadar,
ve saçlar kana bulanıp örtecek
mavi gözleri
Ve bir yumurta gibi ezilecek
sarışın başı çocuğun.....

Nazım tüm yaşamı boyunca barış ve özgürlük düşmanlarına karşı savaşın içinde yer almıştır. Onu **"vatan haini"** ilan edip yapıtlarına yasak koyanları, onu kendi halkından koparıp soyutlamaya çalışanları en çok ürküten, ömrünün yarısını terör ve baskı altında zindanda ve sürgünde geçirmesine karşın, baskıya karşı direncini, sarsılmaz inancı, işçi sınıfına, halkına ve geleceğe karşı duyduğu sonsuz güvendir. Nazım'ın şiirindeki coşku, canlı ruh ve iyimserliğin kaynağı da işte budur.

"Komünist oldum olalı, güzel sanatlardan beklediğim, istediğim şey, halka hizmetleri, halkı güzel günlere çağırmalarıdır. Halkın acısına, öfkesine, umudunda sevincine hasretine tercüman olmalarıdır" der Nazım. Tüm çabalara rağmen bugün büyük sanatçının ismi unutturulamıyorsa, yasaklara rağmen, onun dizeleri dilden dile dolaşıyor, türküleşiyorsa, Nazım, ölümsüz yapıtlarıyla Türk halkının yarattığı ulusal bir değer olarak komünist olmayanlarca da saygıyla anılıyorsa, bunun nedeni, Nazım'ın yaşama bakış açısı, gerçeği yakalaması, geleceği görmesi ve yaşamla, halkı ile sanatı arasında kopmaz bir bağ kurabilmiş olmasıdır.

15'leri anıyoruz

28-29 Ocak halkımızın yetiştirdiği büyük komünist, ateşli yurtsever Mustafa Suphi ve 14 yoldaşının alçakça katledilmesinin yıldönümü. Mustafa Suphi ve yoldaşları emperyalizme karşı güçlü bir savaş verebilmek ve bağımsızlığı korumak için kurtuluş savaşına katılmak üzere Anadolu'ya gelmişti. Ancak burjuvazi işçi sınıfından ve onun politik örgütlenmesinden duyduğu korkuyu bu alçakça cinayeti tezgahlayarak gösterdi.

Marksizm-Leninizm ülkülerinin, komünist fikirlerin köksalmasında aralıksız çaba harcayan, TKP'nin kurucusu ve ilk başkanı Mustafa Suphi'yi karadeniz'in karanlık sularında hunharca katleden burjuvazi, O'nun önderliğinde Türkiye'de yeşeren sınıf savaşımını, sol fikirleri, onun ardında bıraktığı değerli yapıtını çökertemedi.

Mustafa Suphi ve 14 yoldaşını, katledilmelerinin 66. yılında saygıyla anıyoruz.

KALBİM

Göğsümde 15 yara var!..
Saplandı göğsüme 15 kara saplı bıçak!..
Kalbim yine çarpıyor,
kalbim yine çarpacak!!!

Göğsümde 15 yara var!
Sarıldı 15 yarama
kara kaygan yılanlar gibi karanlık sular!
Karadeniz boğmak istiyor beni,
boğmak istiyor beni
kanlı karanlık sular!!!

Saplandı göğsüme 15 kara saplı bıçak
Kalbim yine çarpıyor,
kalbim yine çarpacak!...

Göğsümde 15 yara var!
Deldiler göğsümü 15 yerinden,
sandılar ki, vurmaz artık kalbim kederinden,
Kalbim yine çarpıyor,
kalbim yine çarpacak!!!

Yandı 15 yaramdan 15 alev,
kırıldı göğsümde 15 kara saplı bıçak...
Kalbim,
kanlı kızı bir bayrak gibi çarpıyor.
çar-pa-cak!

Fransız öğrencilerinin direnişi hükümete geri adım attırdı

Örgütlülük, dayanışma ve başarı

Geçtiğimiz ay Fransa'da üniversite ve lise öğrencileri sağcı hükümetin hazırladığı yeni üniversite yasa tasarısına karşı çıkarak, yürüttükleri geniş çaplı eylemlerle hükümete geri adım attırdılar ve yasa tasarısının iptalini sağladılar. Öğrencilerin direnişinin örgütlülüğü, yığınsallığı ve kamuoyundan gördüğü destek, öne konan hedefe varılmasının koşullarını oluşturan etmenler oldu.

Eğitimde eşitsizliğe karşı

Sağcı Jacques Chirac hühümetinin demokratik hak ve özgürlüklere saldırısının bir parçası olarak hazırladığı yeni üniversiteler yasası, yüksek öğretimde yeni düzenlemeleri öngörüyor ve eğitimde fırsat eşitliğinin varolan kalıntılarını da kaldıran bir nitelik taşıyordu. Yeni tasarıya göre, diplomalar çeşitlendirilerek üniversiteler arasındaki ayrım daha da artırılıyor, üniversite harçları yükseltiliyor ve üniversiteye girişte seçmecilik yerleştiriliyordu. Ayrıca, tasarıda üniversite yönetimlerinde öğretim üyelerinin sendikasının etkinliğini azaltıcı maddeler de yer almaktaydı.

Yasa tasarısının gündeme gelmesiyle birlikte, öğrenciler ülke çapında oluşturdukları koordinasyonla, giderek büyüyen bir kampanya örgütleyerek yeni yasaya karşı çıktılar. Bu amaçla üniversite ve liselerde kurulan komitelerde sorun tartışıldı. Yerel bölgelerde küçük çaplı eylemler ve boykotlar yapıldı. Konu kamuoyuna açıldı ve destek istendi.

Kampanyanın tepe noktası olarak, **"Üniversite ve Lise Öğrenciler Koordinasyon Komitesi"**nin çağrısıyla 4 Aralık günü Paris'te gerçekleştirilen gösteriye bir milyona yakın kişi katıldı. Parlamento binasına doğru yürüyüşe geçen öğrencilere polisin göz yaşartıcı bomba ve basınçlı su ile saldırması üzerine polis ile öğrenciler arasında yer yer çatışmalar oldu. 50'ye yakın öğrenci yaralandı.

Öğrencilerin yığınsal gösterilerine polisin saldırısı ve sağcı hükümetin yasa tasarısını geri çekmemesi üzerine, öğrenciler protesto ve eylemlerini ülke çapında yaygınlaştırarak sürdürdüler. Bu arada polisin saldırısında Malik Ousekine adlı öğrencinin ölümü üzerine, Ulusal Öğrenci Koordinasyonu sendikaları dayanışmaya çağırdı. Öğrencilerin eylemleri, sendikalar tarafından da desteklenerek sürerken, Fransız Veliler Federasyonu'ndan kiliselere kadar birçok örgüt ve kuruluş öğrencilerin haklı mücadelesiyle dayanışmalarını duyurdular.

Gelişen tepkiler üzerine yasa tasarısını hazırlayan üniversiteler bakanı A. Devaquet istifa etti. Hükümetin tasarıdaki kimi maddeleri kaldıracağını açıklamasına rağmen, Ulusal Öğrenci Koordinasyonu tasarının tümüyle geri çekilmesine kadar eylemlerini sürdürme kararı aldı. 8 Aralıktaki iş bırakma eylemine CGT (Genel İş Konfederasyonu)nin yanısıra diğer sendikalar, öğretmen sendikası FEN ve çok sayıda örgüt des-

Devamı 7. Sayfada